

LABURPENA

I. NAZIOARTEKO

Munduko ekonomiak sendo jarraitzen du susperraldiaren bidean, baina aurreko hiruhilekoan baino askoz erritmo motelagoan.

II. ESPAINIARRA

Prezioen igoerak eta hornikuntza-kateen mundu mailako krisiak moteldu egin dute Espainiako ekonomiararen jardueraren hazkundera baina, hala ere, emaitza onak eskaintzen jarraitzen du.

III. EAE-KOA

Txertoen hedapenean eta murrizketak apurka-apurka ezabatzean oinarritutako suspertze ekonomikoak lan-merkatuaren dinamismo handiagoa bultzatu du hiruhilekoan, eta agerian geratu da lanpostuak sortu direla eta langabezia-tasa nabarmen murriztu dela.

IV. BIZKAIKOA

Nazioarteko merkataritza nabarmen suspertu denez eta Bizkaiko enpresek kanpora zabaltzeko apustu argia egin dutenez, lurraldetik egindako esportazioak pandemiaren aurretik erregistratutako zifretara iritsi dira.

V. FISKALA

Jarduera ekonomikoaren eta, bereziki, kontsumoaren lehengoratzeko orokorraren ondorioz, 2021ean zerga itunduengatik diru-sarrerak fiskalak hasieran aurreikusitakoak baino askoz handiagoak izango dira.

COVID-19ak eragindako egoeraren larritasuna kontuan hartuta, erakunde publikoek jarduera ekonomiko eta enplegua lehengoratzeko jarri dute euren jardueren helburu nagusitzat. Bizkaiaren kasuan, Batzar Nagusiek fiskalitaterik abiatuta ekonomia suspertzen laguntzeko eta Batuz sistemaren aplikazioa sustatzeko neurriak jasotzen dituen Foru Arauaren Proiektua izapidetzeko ekin diote.

Suspertze ekonomiko bultzatzeko ekintzen artean garrantzi handiko bost neurri biltzen dituzten hiru bloke nagusi bereiz daitezke.

1- Ekintzailtza bultzatzea. Bloke honetan bi neurri sartu dira:

- Hirugarrenek ekintzailtza inbertitzeagatik kenkaria handitzea, bai PFEZn, bai Sozietateen gaineko Zergan (SZ). Era berean, Ondarearen eta Oinordetza eta Dohaintzen Zergetan tratamendu sustatzailea sartzen da ekintzailtza-inbertisioetarako.
- Ekintzailtza lotutako ordainsarien tratamendu berezia PFEZn.

2- Talentuaren erakarpina:

- Kualifikazio handiko langileak erakartzeko araubidea. PFEZe inpatiatuen erregimen berezia hobetuz.

3- Kalitatezko enplegua sortzea:

- Kenkaria handitzea kalitatezko enplegua sortzeagatik. SZn eta tratamendu hoberekin kontratatutako pertsona lan-merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten kolektiboetako batean sartuta badago.
- Silver Economy eta zinketen ekonomiako lanbide-heziketako gastuengatik kenkaria. SZn aplikatzen da.

Gainera, aldaketak egin dira Batuzen ezarpenen. Hala, borondatezko egokitzapen-epea 2023ko abenduaren 31ra arte luzatu da, Covid-ak eragin duen krisi ekonomikoaren eragin handiena jasan duten pertsonen eta enpresek bete dezaten sustatzeko eta errazteko. Bitartean konpentsazio batzuk gehitzen dira ezarpenaren alde egiten duten enpresa fisiko edo juridiko guztientzat.

NAZIOARTEKO EKONOMIA

Pandemiaren unerik txarrenak gainditu eta gero, jarduera ekonomikoak izan duen gorakada handiaren ostean, munduko ekonomia nagusien hazkundea neurritasuna nagusi den aldi batean hasi da hirugarren hiruilekoan. Hala eta guztiz ere, susperraldiak sendo jarraitzen du.

Hainbat faktorek eragin dute ekonomia espero baino gutxiago haztea. Horien artean, inflazioaren gorakada nabarmendu behar dugu, batez ere, energiaren prezioa etengabe igo delako eta hornidura-kateak eten egin direlako. Aurreko bi gertaerez gain, esan beharra dago gaixotasunaren hainbat aldaeraren agerpenak sorrarazi duen ziurgabetasuna; izan ere, hasiera batean, behintzat, txertoekiko erresistenteak ez direnik dirudien arren, baliteke birusa kutsatzeko modua erraztea,

Pandemiaren hedapenaren aurkako borrokaren arrakasta oso desberdina da lurraldeen artean. Garabidean dauden herrialdeetan, txertaketa oso motela da, eta horrek, zalantzarik gabe, zaildu egiten du birusari modu eraginkorrean aurre egitea, pertsonen eta salgaien nazioarteko mugikortasunaren murrizketak hein handian arindu diren ingurumari batean.

Hazkuntzaren eboluzioa arlo ekonomikoen arabera

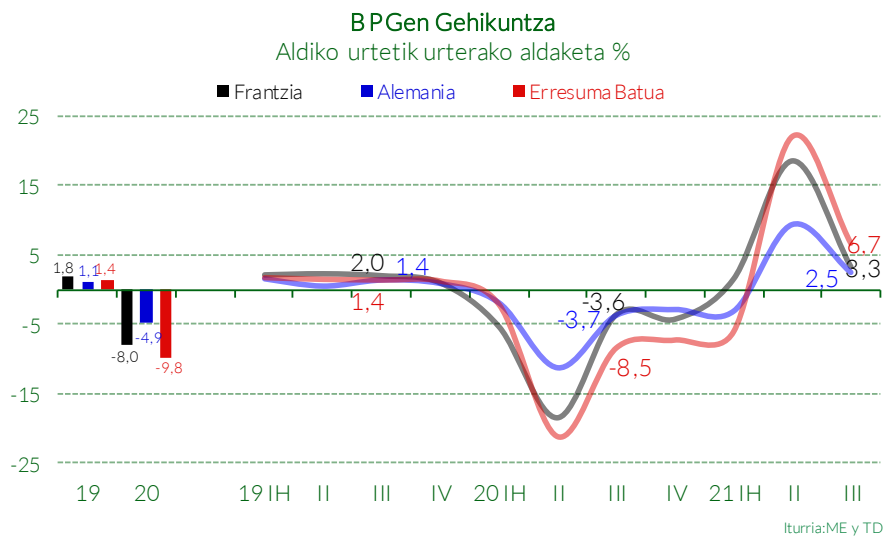
Munduko ekonomiarik handienaren bilakaera, hau da, Estatu Batuetakoa, moteldu egin zen 2021eko hirugarren hiruilekoan, %0,5eko igoera izan zuela, apiriletik ekainera izandako %1,6ko hazkundea baino hamaika hamarren txikiagoa. Urtetik urterako datuetan ere, jardueraren hazkundea (%4,9) aurreko hiruilekokoa (%12,2) baino txikiagoa izan da.

Hazkunde neurritsu hori delta aldaeraren ziozko kutsatzeen gorakadak jardueran izan duen eraginaren ondorioa da, horrek eragin baititu mugikortasun-murrizketen itzulera eta Gobernu federalak ekonomia babesteko hartutako programa gehienen amaiera. Munduan bigarren ondasun-esportatzailearik handiena den Estatu Batuetako esportazio-jarduerak (Txinak baino ez du gainditzen AEB), kalte handia pairatu du lehen aipatutako hornikuntza-kateetako arazoengatik.

Europar Batasunean ez dago alde handirik. Izan ere, azken datuen arabera, jardueraren motelaldia oso nabarmena izan da. Bada, 2021eko uztailetik irailera %3,9ko hazkundea izan du urtetik urtera, urteko bigarren hiruilekoan (%13,7) baino ia hamar puntu gutxiago.

Hazkundearen geldialdia 27en ekonomia nagusi guztietan islatu da. Italia eta Frantzia ditugu lehenak EBko urte arteko hazkundera, %3,8 eta %3,3ko igoera izan dutela. Aurreko hiruilekoan, berriz, BPGd-ren %17ko eta %18,8ko hazkundea izan zuten, hurrenez hurren. Kontinente zaharreko ekonomiaren ohiko eragilea, Alemania, gutxiago hazi da, %2,5eko hazkundea izan duelarik. Apiril eta ekain artean ere inguruko gainerako ekonomiak baino gutxiago hazi zen, %9,9, hain zuzen ere.

Eurogunean, jakina denez, bilakaera antzekoa izan da. BPGd %3,7 igo da, EB osoan baino bi hamarren gutxiago eta aurreko hiruilekoan baino 10,5 puntu gutxiago.

Hainbat faktorek baldintzatu dute Europar Batasuneko jardueraren hazkunde neurritsu hori, munduko ekonomiari eragin dioten eta eragiten ari diren faktore berberak, alegia. Horrela, hornikuntzetan gertatzen ari diren butxadurak direla eta, EBko industriak ezin izan dio guztiz erantzun ekonomiaren susperraldia ekarri duen eskariaren gorakadari. Era berean, energiaren, lehengaien eta eskulanaren garestitzeak eragindako kostuen igoerak nabarmen oztopatu du hazkundera.

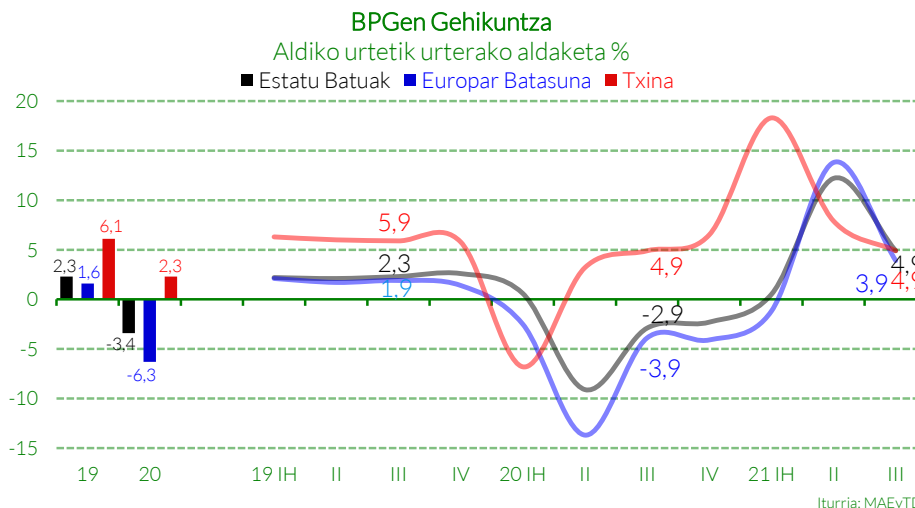
Prezioen igoera da Euroguneko jarduera hazteko erronka handienetako bat. EUROSTATek argitaratutako urriko azken datua aintzat hartuta, inflazioa %4,1era iritsi da, aurreko hileko igoera zazpi hamarrenetan gaindituta, 2008ko uztailetik hona prezioen hazkunderik handiena izan delarik Europako eremuan. Horri dagokionez, oraingoz, Europako Banku Zentralak ez du inolako neurri zuzentzailearik hartzeko asmorik, 2022an prezioak jaitsiko bide direlako argudiatuta.

EBtik kanpo, Erresuma Batuan, hiruhilekoen arteko emaitza ona izan zen apiriletik ekainera (%5,5), birusaren hedapena geldiarazteko ezarritako neurri askoren malgutzeari esker, baina hazkundera moteldu egin da udan, eta BPGd-ren %1,4ko hazkundera izan du hiruhileko horretan. Etxeen kontsumoa izan zen aldi horretan BPGren igoerari gehien lagundu zion osagaia; enpresa-inbertsioa, aldiz, pandemiaren aurreko mailaren oso azpitik egon zen. Kanpoko sektorean, merkataritza-defizitak gora egin zuen; izan ere, EBko herrialde kideetara egindako ondasunen esportazioek behera egin zuten, baina inportazioek, batez ere, erregaiarenek, gora egin zuten.

Txinari dagokionez -AEBen atzetik, munduko bigarren ekonomia- Asiako herrialdeko BPGd %4,9 baino ez da hazi 2021eko hirugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino hiru puntu gutxiago. Hainbat faktorek baldintzatu dute beheranzko emaitza hori. Horien artean, 'zero Covid' politikaren aplikazio zorrotza nabarmendu behar dugu, gaixotasunaren agerraldi txikienean ere itxialdi eta konfinamendu berriak ekarri dituenak. Beste arrazoi batzuk ere izan dira, hala nola, higiezinen sektorean izandako arazoak, lehengaien kostu handia, ikatzaren eskasia (ikatzaren mendekotasuna handia baita Txinan) eta ingurumen-helburuak betetzeko eskatu diren ahaleginak. Horiek guztiak direla eta, energia-hornidura

mugatu egin da herrialdeko hainbat eremutan, eta industria askok jarduera murriztu egin behar izan dute.

Japoniari gagozkiola –munduko hirugarren ekonomia–, urteko hirugarren hiruhilekoan, jarduera -%0,8 murriztu da; apiriletik ekainera, berriz, %0,4 hazi zen.

Enpleguaz denaz bezainbatean, Euroguneko langabezia-tasak beherantz segitzen du. Hala, irailean, tasa biztanleria aktiboaren %7,4koa izan da, abuztuan baino hamarren bat gutxiago. Europar Batasun osoan, langabezia-tasa are txikiagoa da, %6,7koa irailean (%6,9koa abuztuan). EUROSTATEk baieztatu duenez, Espainia da langabezia-tasarik handiena duen Euroguneko herrialdea, %14,6ra iritsi dela; bigarrena Grezia da, %13,3ko tasa duela. EBko gainerako ekonomia garrantzitsuenen artean, Alemaniak %3,4ko langabezia-tasa izan zuen, Frantziak %7,7koa eta Italiak %9,2koa.

Epe motzeko aurreikuspenak

Nazioarteko Diru Funtsak (NDF) 2021eko urriko munduko aurreikuspen ekonomikoen txostenean (WEO, 2021eko urria) 2021. urteko munduko hazkundera beherantz berrikusi du, 2021eko uztailera WEOn egindako aurreikuspenarekin alderatuta, zehazki, hamarren bat gutxiago, %5,9a esleitura.

Beherantzko zuzenketa hori ekonomia aurreratuen motelaldiak eragin du, batik bat, hornikuntza-kateetan izandako etenaldiak eragindako arazoengatik; garabidean dauden herrialdeetan, berriz, pandemiaren bilakaerak okerrera egin duelako gertatu da. Berrikuspen horiek konpentsatu dira, neurri batean, hazten ari diren eta lehengaiak esportatzen dituzten ekonomia batzuen epe laburreko aurreikuspen onen bidez, lehengaiak izandako igoseraren onuradun izan baitira. Era berean, Nazioarteko Diru Funtsean iritiz, enplegua produktuaren susperraldiaren atzetik joango da.

2022an, aurreikuspena ez da aldatu: %4,9. Hain zuzen ere, aurreikuspenen arabera, ekitaldi horretan berreskuratu du produktu agregatuak pandemiaren aurretik ekonomia aurreratueta zeukan gorantzko bilakaera. NDFren iritiz, bilakaerak %0,9 gaitutuko pandemiaren aurreko egoera. Aitzitik, garabidean eta hazten ari diren herrialdeetan, Txinan izan ezik, 2024an, aurreikuspenen arabera, produktua pandemiaren aurreko kalkuluen

%5,5 azpitik egongo da. Desberdintasun horien arrazoia dugu, funtsean, alde handiak badaudela txertoak eskuratzeko orduan eta laguntza-politiketan; hala, garabidean eta hazten ari diren herrialdeak horrelako politikak baztertzan hasita daude, finantza-baldintzak zorrotzu direlako eta inflazioaren bilakaera finkatutako helburuetatik aldentzeko arriskua handitu egin delako.

Hain zuzen ere, prezioen ezohiko igoeraren ingurumari honetan, erakundeak espero du inflazio orokorra pandemiaren aurretik izandako mailara itzultzea 2022. urtearen erdialdean herrialde gehienetan. Hala ere, iragarpen hori herrialde batzuetan bete ezean, hala nola Estatu Batuetan edo Erresuma Batuan, Funtsak ohartarazi du banku zentralak prest egon beharko liratekeela beharrezkoak diren neurri zuzentzaileak hartzeko.

Barne Produktu Gordina erreala: Aurrikuspenak
(Urteko aldakuntza tasa, %)

	2020	Aurrikuspenak	
		2021	2022
Mundua	-3,1	5,9	4,9
Aurreratutako ekonomiak	-4,5	5,2	4,5
Estatu Batuak	-3,4	6,0	5,2
Euro gunea	-6,3	5,0	4,3
Alemania	-4,6	3,1	4,6
Frantzia	-8,0	6,3	3,9
Italia	-8,9	5,8	4,2
Espainia	-10,8	5,7	6,4
Japoia	-4,6	2,4	3,2
Erresuma Batua	-9,8	6,8	5,0
Txina	2,3	8,0	5,6
India	-7,3	9,5	8,5
Azaleratutako ekonomiak	-2,1	6,4	5,1
Brasil	-4,1	5,2	1,5
Mexico	-8,3	6,2	4,0
Errusia	-3,0	4,7	2,9

Iturria: Nazioarteko Diru Funtsak (NDF)- Eguneraketa WEO 2021-10

2021eko udazkeneko aurreikuspen ekonomikoek jarraiki, Europako Batzordearen aburuz, kontrako haizea gero eta zakarragoa izan arren, EBko ekonomiak hazten jarraituko du aurreikuspen-aldian. Aurreikusitakoaren arabera, estatu kide gehienek pandemiaren aurreko ekoizpen-bolumena erdietsiko dute 2021. urtearen amaieran, eta beste batzuk erabat suspertuko dira 2022an.

2021ean, Europako Batzordeak bi hamarren hobetu ditu hazkunde-aurreikuspenak, bai Eurogunearentzat, bai Europar Batasun osoarentzat; horrela, BPGd-ren urtetik urterako hazkundeak uztailan aurreikusitako %4,8tik %5,0ra igaro da. 2022an, produktuaren hazkundeak %4,3koa izango da EBn eta Eurogunean; kasu horretan, aurreikusitakoa baino bi hamarren gutxiago. 2023. urtean, %2,5eko dezelerazioa aurreikusi da EBn eta %2,4koa Eurogunean. Orduan, benetako BPGd ekonomiak izurritearen aurretik zeukan hazkunde etengabearen bilakaerari helduko diolako itxaropena dago.

Ustez, hainbat faktorek babestuko dute hazkundeak, hala nola lan-merkatuaren hobekuntzak, hobekuntza gertatu ahala kontsumoa bultzatuko duten aurrezki handiek,

finantzaketa-baldintza onuragarriek eta Berreskuratze eta Erresilientzia Funtsekin erabateko hedapenak.

Baldintza horietan, EBko herrialde gehienak krisiaren aurreko BPGd-ren mailara itzuliko lirateke 2021ean bertan. Hala, Frantziak urte amaieran berreskuratuko du aipaturiko maila, eta Alemaniak, berriz, hornidura-kateen arazoak neurri handiagoan pairatu dituenaz, 2022. urtearen hasieran. Bestalde, Italiak krisi aurreko maila eskuratuko du datorren udaberrian. Espainia atzean geratuko da gainerako ekonomia handien aldean, eta ez da egoera horretara 2023ko bigarren hiruhilekora arte iritsiko.

Aurreikuspena baikorra izan arren, Batzordeak ez ditu alde batera utzi nahi oraindik badauden eta agertzen ari diren arrisku handiak, hala nola hornidura-kateei lotutako arazoak eta inflazioa, bai eta pandemiaren bilakaera bera ere; izan ere, pandemiak okerrera egin du zenbait herrialdetan (Alemanian, Bulgarian eta Herbehereetan, besteak beste), eta horrek eragin du neurri murriztaile berriak hartu behar izatea.

Inflazioari dagokionez, esan behar da jardura ekonomikoa pandemiaren ondoren biziki suspertu denez gero, hainbat urtez igoera txikia izan duten prezioen igoera etengabeak gora-gora ekarri du inflazioaren presioa azken hilabete hauetan. Horrela, IAPCK Eurogunean neurtu duen urtetik urterako batez besteko inflazioa %3,4koa izan zen irailean, hots, hamar urteotako baliorik handiena, eta urrian, berriz, %4,1era iritsiko bide da.

Energiaren prezioa etenik gabe igo da, baina gainerako produktuen ere, horietako askoren hornidura-arazoak direla tarteko, nabarmen igo da. Batzordeak espero du egoera hori iragankorra izan dadin, pandemiaren ondoko egokitzapen ekonomikoak baldintzatzen baitu egoera.

Europako Batzordeak kalkulatu du %2,4ko inflazioa izango dela 2021ean Eurogunean, %2,2koa 2022an eta %1,4koa 2023an, energiaren prezioa apurka-apurka egonkortu delako 2022ko bigarren sei hilekotik aurrera. Europar Batasunean, inflazio handixeagoa espero da, hain zuzen ere, %2,6koa 2021ean, %2,5koa 2022an eta %1,6koa 2023an.

BPG eta inflazioaren hazkundea 2020-2022

Urtearteko aldaketa %

	BPG			Inflazioa		
	2020	2021	2022	2021	2021	2022
EB-27	-5,9	5,0	4,3	0,7	2,6	2,5
Euroaren Eremua	-6,4	5,0	4,3	0,3	2,4	2,2
Alemania	-4,6	2,7	4,6	0,4	3,1	2,2
Frantzia	-7,9	6,5	3,8	0,5	1,9	2,1
Italia	-8,9	6,2	4,3	-0,1	2,1	1,4
Portugal	-8,4	4,5	5,3	-0,1	0,8	1,7
Espainia	-10,8	4,6	5,5	-0,3	2,8	2,1

Iturria: Europako Batzordea (2021eko Azaroa)

ESPAINIAKO EGOERA

Hornidura-kateen kolapsoa eta inflazioaren igoera geldiezin eragiten ari diren arazoak gorabehera, Espainiako ekonomia hazkunde ona lortu du urteko hirugarren hiruhilekoan.

EINren Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren (HKN) arabera, 2021eko uztailetik irailera, Espainiako ekonomia sortutako BPGd-k %2,0ko hazkunde izan du aurreko hiruhilekoaren aldean, hots, bederatzi hamarren igo da. 2020ko aldi beretik (%16,8) lortu den hazkunderik handiena izan da.

Urte arteko datuetan, hirugarren hiruhilekoan BPGd-ren hazkunde apaldu eta %2,7 hazi da; aurreko hiruhilekoko emaitza, aldiz, bikaina izan zen (%17,5) hein handi batean pandemiaren unerik txarrenarekin (alarma-egoera) alderatu zelako.

Ondorioz, Espainiako ekonomia Eurogunekoa baino erritmo motelagoan hazi da, bai hiruhilekoei dagokionez (%2,2), bai 2020ko aldi berdinarekin alderatuz gero (%3,7). Gauza bera gertatzen da Europar Batasun osoarekin alderatuta, %2,1 hazi baita hiruhileko bakoitzean eta %3,9 urte artean.

Hazkunde-zenbatespen horiek hainbat faktorek bultzatzen dituzte, hala nola enpleguaren hobekuntzak, eta turismoaren susperraldiak eta zerbitzuen sektorearen bultzadak murrizketak amaitu eta txertaketa-kanpainan aurrera egin ondoren. Hornidura-kateko krisiak eta inflazioaren etengabeko gorakadak eragotzi egin dute jarduerak gorakada handiagoa izatea. Produktua pixkanaka suspertzen ari den arren, 2021eko hirugarren hiruhilekoan Espainiako ekonomia 2019ko aldi berean baino %6,2 baxuagoa izan da.

Aurreko hiruhilekoan baino askoz ere apalagoa izan arren, 2020ko aldi bereko jardueraren geldialdiak baldintzatuta, enpleguak ere emaitza ona lortu du urteko hirugarren hiruhileko honetan; apiriletik ekainera %0,3ko hazkunde izan du benetan lan egindako orduratuaren dagokionez, eta hazkunde hori handiagoa izan da urte arteko terminoetan (%3,3).

Barne eskaria

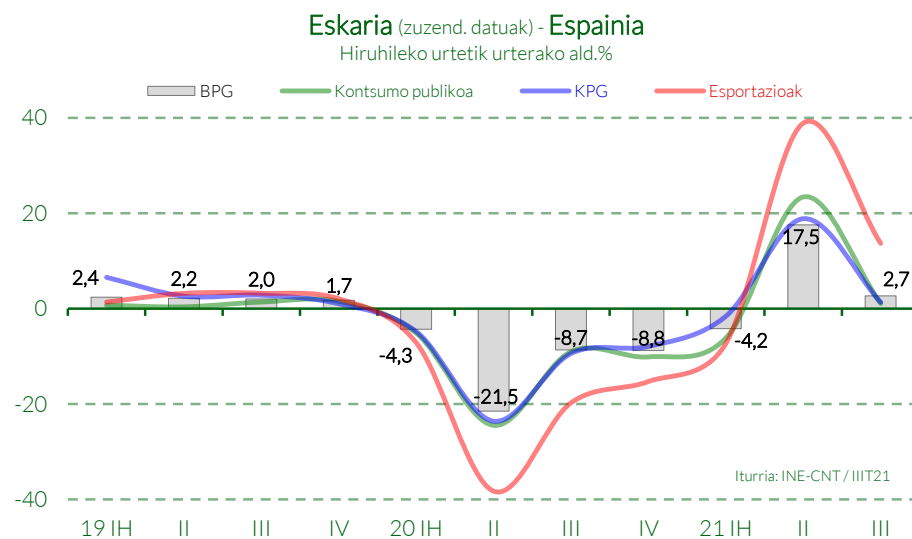
Eskaera nazionalak BPGd-ren hazkundera gehien eragin duen aldagaia izaten jarraitzen du. Horrela, eskari nazionalak BPGd-aren urte arteko hazkundera egindako ekarpena 1,5 puntu hobetu da 2020ko aldi berarekin alderatuta (apiriletik ekainera bitartean baino 15,8 puntu gutxiago). Hala ere, aurrerapena ez da izan udarako aurreikusitakoa; turismoaren sektorea suspertzeak jarduera indar handiagoz bultzatuko zuela uste zen.

Urte arteko terminoetan, eskaera nazionalaren bi osagai nagusiak hazi egin dira, baina, logikoa denez, aurreko hiruhilekoan baino askoz gutxiago. Kontsumoko gastua %1,6 hazi da, bigarren hiruhilekoko igoera bikainaren ondoren (%17,0); kapitalaren eraketa gordinari dagokionez, %1,3 hazi da, hots, 17,6 puntu galdu ditu apiriletik ekainera bitarteko ehunekoaren aldean (%18,9). Hiruhilekoko datuetan, azken kontsumoko gastuak indarra galdu du eta -%0,3 jaitsi da; aitzitik, KEGen kontrakoa gertatu da, eta aurreko hiruhilekoko datu negatiboaren ondoren (-%3,1) %2,0ko hazkunde lortu du.

Azken kontsumoko gastuaren barruan, etxeetako gastua %1,1 igo da urtetik urtera, bigarren hiruhilekoan izandako %23,4ko bultzada handiaren ondoren. Administrazio publikoen gastuak ere gora egin du (%2,9), baina aurreko lau hiruhilekoetan baino gutxiago.

KEGak udarako markatutako emaitza bere kideen portaera desberdinen menpean dago. Horrela, urtetik urtera, kapital finkoaren eraketa gordina -%0,2 jaitsi da, bai aktibo finko materialetan egindako inbertsioan (-%1,3), bai etxebizitzan eta beste eraikin eta eraikuntzetan egindako inbertsioan (-%6,2); aldiz, makinerian, hornikuntzan eta armamentu-sistemetan egindako inbertsioa %6,5 igo da. KEGren beste aldagaiak, jabetza intelektualeko inbertsioak, pisu txikiagoa du inbertsio osoan eta %5,5 hazi da hiruhilekoan.

Kanpo eskaria

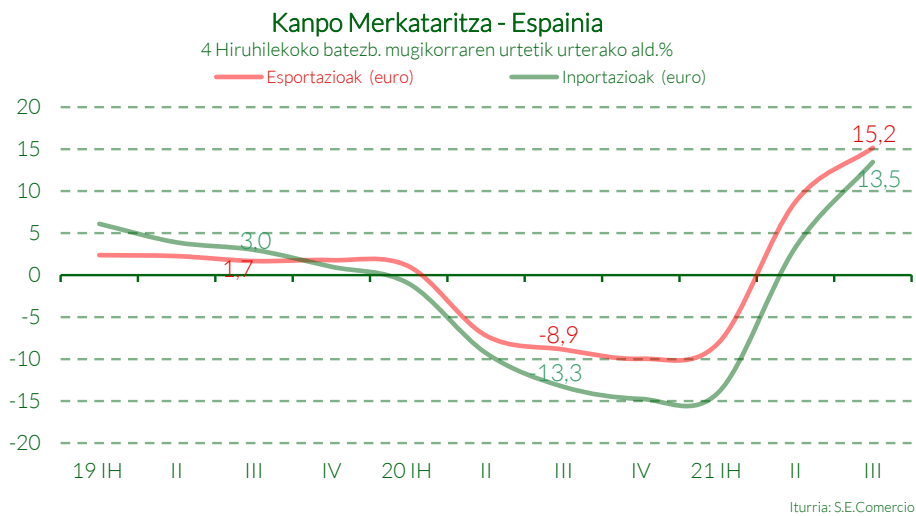
Kanpoko eskariak ere eragina izan du BPGd-aren gorakadan, baina barnekoak baino neurri txikiagoan, ohikoa den bezala. 1,2 puntuko ekarpena egin dio, hots, aurreko hiruhilekoan baino bat gehiago. 2020an, turismo-denboraldi betean, nazioarteko turista ezak -%50,2ko beherakada eragin zuen zerbitzuen esportazioan, eta -%82,0koa Espainiako ez-egoiliarren gastuan. 2021ean, kanpo-jardueraren pixkanakako susperraldiak eta nazioarteko mugikortasunerako murrizketen ezabaketa progresiboak aipatutako bi esparru horien aurrerapena eragin dute (%41,2 zerbitzuen esportazioan eta %153,0 Espainiako ez-egoiliarren gastuan).

Ondasunen esportazioari dagokionez, %6,8ko igoera eman da 2020ko aldi beraren aldean; ehuneko hori aurreko hiruhilekoa (%36,6) baino askoz txikiagoa da. Jaitsiera horren arrazoia hornidura-kateko krisia izan daiteke; izan ere, eragina izan du ekoizpenean eta ondasunen merkataritza-trukeetan.

Ondasunen eta zerbitzuen esportazioak, biak batera, %13,7 igo dira urtetik urtera, eta %6,4 hiruhileko artean.

Ondasun eta zerbitzuen inportazioak urtetik urtera %10,2 hazi diren arren, 28 puntu baino zertxobait gehiago jaitsi dira aurreko hiruhilekoaren aldean (apirila eta ekaina bitartean

%38,4 igo ziren). Aurreko hiruhilekoaren aldean, kanpoko erosketak eta salmentak %0,7 eta %6,4 igo dira, hurrenez hurren.

Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (MEI) datuen arabera, Espainiako ekonomiaren esportazioak %19,8 igo dira 2021eko uztaila eta iraila bitartean; aurreko hiruhilekoan %46,1eko hazkunde bikaina izan zuen (gogoan izan behar da 2020ko apirila eta ekaina bitartean nazioarteko merkataritza ia geldirik egon zela pandemiaren ondorioz), eta duela urtebete, aldiz, %5,7koa.

Helmugari dagokionez, EBra egindako salmentak %19,7 igo dira, eta munduko gainerako herrialdeetara egindakoak, berriz, %19,9. Produktu ez-energetikoen esportazioak (hiruhilekoko guztizkoaren %92,3) %15,5 hazi dira urtetik urtera; bigarren hiruhilekoan, aldiz, %44,5eko igoera eman zen. Hazkunde handiena energia-produktuen salmentek izan dute, %113,2; gainera, aurreko hiruhilekoko aurrerapena (%79,7) gainditu dute.

Sektore guztiak susperraldian daude, automobilgintza izan ezik (urtetik urtera -%10,5eko jaitsiera izan du kanpora egindako salmentetan eta esportazio guztien %11,5 da); izan ere, erdieroaleen horniduren krisiak eragina izan du sektore horretan, eta ibilgailuen ekoizpena motelaz du, baita, kasu batzuetan, geldiarazi ere. Erdi manufakturatutako produktuak salmenten buru dira (%29,8), eta %40,3ko aurrerapena izan dute urtetik urtera. Pandemia hasieran elikagaiak ekipamendu-ondasunak gainditu zituzten. Orain, ekipamendu-ondasunak esportazioen bigarren postuan daude berriro ere (%6,7ko hazkundera eta esportazioen %18,1), eta elikagaiak, aldiz, hirugarren postuan (%12,9ko hazkundera eta esportazioen %17,0).

MEIren datuen arabera, hirugarren hiruhilekoan inportazioek (+%25,1) esportazioak gainditu zituzten, apirila eta ekaina bitartean gertatu zen bezala. Jarduera ekonomiko orokorraren suspertzearen ondorioz, energia-produktuen inportazioaren hazkundera nabarmentzen da (%96,7). Jatorriaren arabera, hirugarren hiruhilekoan gora egin zuten bai erkidego barruko erosketek (%107,4), bai munduko gainerako herrialdeei egindako erosketek (%94,6).

Kanpo-erosketek kanpo-salmentek baino igoera handiagoa izan dutenez, Espainiako merkataritza-saldoak -7.870,1 milioi euroko defizita izan du 2021eko hirugarren

hiruhilekoan, eta %122,8ko hazkundera 2020ko aldi beraren aldean. Horrela, estaldura-tasa (esportazioen eta inportazioen arteko zatidura) %90,7koa izan da 2021eko hirugarren hiruhilekoan, 2020ko hiruhileko berean (%94,8) baino 4,1 puntu txikiagoa.

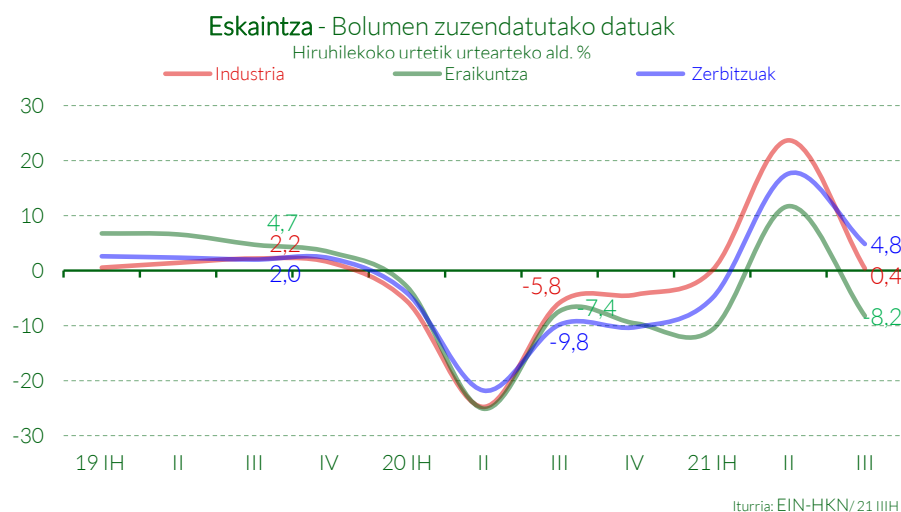
Eskaintza

Industriak indize positiboa izaten jarraitzen du, urte arteko hazkunde txiki batekin. Zerbitzuek, aldiz, hazkunde sendoagoa izan dute, baina urrun daude udaberrian lortutako indizeetatik. Lehen mailako adarrek eta eraikuntzek, berriz, balio negatiboak dituzte. Kontuan izan behar da bigarren hiruhilekoko hazkunde-zifrak baldintzatuta daudela; izan ere, 2020ko ekitaldiko aldi berean (apirila-ekaina) jarduera ekonomikoa ia nulua izan zen alarma-egoeragatik.

HKNren datuen arabera, industriak %0,4 egin du gora urtetik urtera, aurreko hiruhilekoan lortutako %23,7ko hazkunde bikainaren ondoren. 2020ko aldi berean -%5,8 jaitsi zen. Manufaktura-produktuen adarra zortzi hamarren hazi da (%1,2).

Zerbitzuak %4,8 igo dira urtetik urtera udaran; bigarren hiruhilekoan, aldiz, %17,6ko hazkundera izan zuten.

Eraikuntza da 2021eko hirugarren hiruhilekoan indizerik okerreina izan duen sektorea; urtetik urtera -%8,2 jaitsi da, apirila eta ekaina bitartean %11,7 hazi ondoren.

Azkenik, lehen mailako adarrek ere ez dute suspertzerik lortu, eta hirugarren hiruhilekoan indize negatiboa izan dute; -%10,0eko jaitsiera, aurreko hiruhilekoan baino handiagoa (-%6,7).

Lan merkatua

Jarduera ekonomikoaen suspertzearekin bat, enpleguak ere suspertze-prozesuarekin jarraitzen du. HKNren aurrerapenaren arabera, uztaila eta iraila bitartean lan egindako orduak %0,3 igo dira urteko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta; izan ere, jarduera ekonomikoaen gorakada handiari esker, aurrerapena %4,0koa izan zen.

Urtetik arterako datuei dagokienez, erregistro onak mantentzen dira; 2020ko aldi beraren aldean, uztaila eta iraila bitartean lan egindako ordu kopurua %3,3 handitu da. Datu ona den arren, oso urrun dago bigarren hiruhilekoan lortutako %29,5etik.

Lanaldi osoko lanpostuei dagokienez, Espainiako ekonomia %6,2 hazi da urtetik urtera (aurreko hiruhilekoan %18,9ko aurrerapena eman zen), eta duela urtebete baino 1.069.000 lanpostu gehiago daude. Hiruhilekoei dagokienez, %4,0ko igoera eman da apiriletik ekainera bitarteko aldiaren aldean, lan egindako orduen aldakuntzak eta lanaldi osoko lanpostuetan batez besteko lanaldiaren murrizketak (%4,0tik -%3,5era igaro da) izan duten eragin konbinatuaren ondorioz.

Sektorearen arabera, enpleguaren portaera eta BPGd-k jasandakoa desberdinak dira. Horrela, eraikuntzako enpleguak %4,0ko hazkundera izan du urtetik urtera, nahiz eta jarduerak atzera egin duen. Gauza bera gertatzen da lehen mailako adarrekin: enplegua %1,9 hazi da urtetik urtera. Industriaren eta zerbitzuen ibilbidea egokiagoa da; izan ere, HKNren arabera, horien okupazioak %1,8 eta %7,2 egin du gora, hurrenez hurren.

Biztanleria Aktiboaren Inkestak (BAI) berretsi egiten du HNKak markatutako bilakaera positiboa, nahiz eta aurreko hiruhilekoan baino modu apalagoan izan; okupazioa handitu da, bai hiruhilekoetan, bai urtetik urtera.

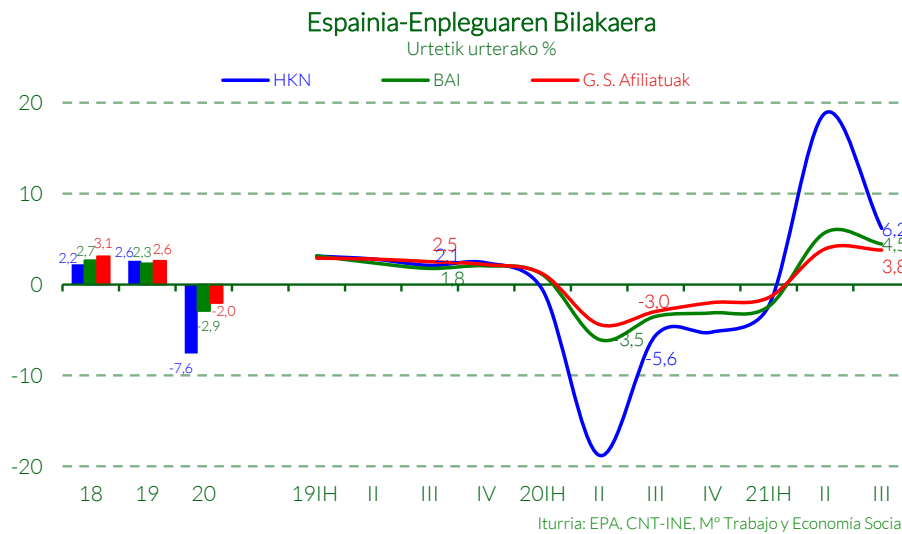
Udako hilabeteak tradizioz positiboak izan dira lan-merkatuarentzat, turismoa dela-eta. Kasu honetan, Espainiako biztanleria aktiboa %2,4 hazi da urte batetik bestera, hots, 23.447.700 pertsona aktibo daude, duela urtebete baino 547.900 gehiago, eta aurreko hiruhilekoan baino 232.200 gehiago (%1,0ko hazkundera).

Aldi berean, hiruhilekoan lana duten batez besteko biztanleak 20.031.000 pertsona izan dira, duela urtebete baino 854.100 gehiago, hau da, urtetik urtera %4,5eko hazkundera eman da. Hiruhileko arteko datuei dagokienez, 359.300 lanpostu berreskuratu dira, beraz, hazkundera %1,8koa izan da. Finantza-krisia hasi zenetik, hots, 2008ko laugarren hiruhilekotik, lehenengo aldia da lana duten pertsonen kopuruak 20 milioiko muga gainditzen duela.

Sektoreei dagokienez, urtetik urterako hazkundera orokorra da. Hazkunderik handiena Zerbitzuek (%5,1) izan dute, ondoren lehen mailako adarrek (%4,2), Eraikuntzak (%3,5) eta, azkenik, Industriak (%1,5). Hiruhilekoko datuei erreparatuz gero, okupazioaren hazkundera moteldu egin da, bai Eraikuntzan (-%2,4), bai lehen mailako adarretan (-%6,1); Zerbitzuetan (%2,5) eta Industrian (%2,4), berriz, hobera egin du.

Hala ere, langabezia-tasa %14,6 da, duela urtebete baino 1,7 puntu baxuagoa eta aurreko hiruhilekoan baino zazpi hamarren baxuagoa. Balio absolutuetan, 3.416.700 langabe egon dira 2021eko hirugarren hiruhilekoan, hots, -%8,2 langabe gutxiago.

Sexuaren arabera, emakumeen langabezia-tasa %16,4 da, hau da, puntu bat jaitsi da aurreko hiruhilekoaren aldean (duela urtebete %18,4 zen). Gizonei dagokienez, langabezia-tasa %13,0 da, hots, lau hamarren murriztu da (2020ko hirugarren hiruhilekoan %14,4 zen).

Bai langabeziari buruzko datuek, bai afiliazioei buruzkoek, berretsi egiten dute enplegua sendotasunez berreskuratu dela.

2021eko uztaila eta iraila bitartean 19.532.188 pertsona zeuden afiliatuta Estatuko Gizarte Segurantzari. 714.081 afiliazio berreskuratu dira 2020ko hirugarren hiruhilekoarekin alderatuta (%3,8ko igoera), eta 2019ko hirugarren hiruhilekoko afiliazio-datuak gainditu dira (%0,7 afiliazio gehiago). Hileko datuetan, 2021eko apiriletik aurrera afiliatuen kopurua handitzen hasi zen, hamahiru hilabetez jarraian zenbaki gorritan egon ondoren.

Urteko bigarren hiruhilekoarekin alderatuz gero, afiliazioen igoera berresten da, 257.922 okupazio gehiago erregistratu baitira, hau da, hiruhilekotik hiruhilekora %1,3ko aurrerapena eman baita.

Urriko azken datuek afiliazioen hazkundearen erritmo ona islatzen dute, bai aurreko hilabetearen aldean (%0,8), bai 2020ko urriaren aldean (%3,7).

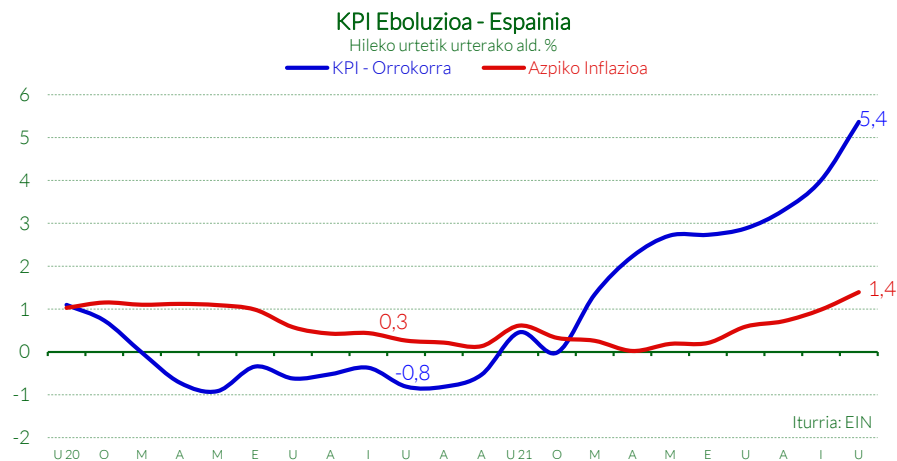
Jardueraren suspertzeak enpleguan izan dituen ondorio positiboak erregistratutako langabezia-erregistroetan ere nabaritzen dira. Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, 2021eko hirugarren hiruhilekoan 3.336.100 langabe erregistratu dira. Indizea %11,8 jaitsi da urtetik urtera eta 448.000 langabe gutxiago daude; duela urtebete langabezia %24,0ra igo zen. Hiruhilekoei dagokienez, 432.700 langabe gutxiago daude aurreko aldiaren aldean (-% 11,5).

Urria izaten da beti langabeen kopuru handiena erregistratzen duen hilabetea. Hala ere, SEPEren urriko erregistroek kontrakoa adierazten dute eta, beraz, berretsi egiten dute enpleguaren bilakaera positiboa. Langabeziak %14,9 egin du behera urte batetik bestera, eta duela urtebete baino 569.000 pertsona gutxiago daude lanik gabe; aldiz, hilabete arteko datuei dagokienez, lanik gabeko pertsonen kopuruak ez du aldaketarik izan iraileko datuekin alderatuta.

Prezioak, soldatak

HKNren aurrerapenaren datuen arabera, 2021eko hirugarren hiruhilekoan BPGd-a %4,2 hazi da prezio korranteetan urte batetik bestera, eta 14,6 puntu galdu ditu aurreko hiruhilekoko emaitza bikainaren aldean.

Horregatik, ekonomiaren deflatore inplizitua, prezioen igoera-erritmoa neurtzen duena, %1,5ekoa izan da urtetik urtera, hots, aurreko hiruhilekoan baino lau hamarren handiagoa.

Badirudi prezioen igoera ez dela amaitu, eta 2021eko urrian Kontsumoko Prezioen Indizea (KPI) %5,4ra iritsi da urtebetean; datu hori azken 30 urteetako handiena da. Horrela, prezioak etengabe igo dira zortzi hilabetez, energiaren eta erregaiei garestitzeak bultzatuta.

Adierazlearen kalkuluan kontuan hartzen diren talde guztiek, batek izan ezik (komunikazioak, -%0,5), eragina dute urteko tasaren igoeran. Horien artean, honako hauek nabarmentzen dira: etxebizitza (urteko aldakuntza: %20,5), elektrizitatearen prezioen igoeraren eta, neurri txikiagoan, berokuntzarako gasaren eta gasolioaren igoeraren ondorioz, 2020ko urriko jaitsieren aldean; garraioa (hazkundera: %12,3) duela urtebete garraio pertsonalerako erregaiei eta lubrifikatzaileen prezioak jaitsi egin zirelako; hotelak, kafetegiak eta jatetxeak (hazkundera: %2,0, irailean baino sei hamarren gehiago), ostatu-zerbitzuen prezioak hilabete honetan aurreko urtean baino gutxiago jaitsi direlako; azkenik, aisia eta kultura (hazkundera: %1,5, aurreko hilean baino sei hamarren gehiago), batez ere pakete turistikoaren prezioek izan duten jaitsieratik 2020ko hilabete berarekin alderatuta.

Azpiko inflazioa (KPIren elementu hegakorrenak baztertzen ditu, hala nola prestatu gabeko elikagaiak eta produktu energetikoak) lau hamarren igo da urrian eta %1,4an kokatu da, KPI orokorraren tasa baino lau puntu beherago. Hori da bi tasen arteko alderik handiena seriearen hasieratik, hau da, 1986ko abuztutik.

Bestalde, urtetik urterako datuen arabera, soldatapeko lanpostu baliokide bakoitzeko batez besteko ordainsaria -%0,4 jaitsi da hiruhilekoan, hau da, aurreko aldiaren baino 3,3 puntu baxuagoa da. Unitateko lan-kostua %3,0 igo da, apiriletik ekainera -%2,6 jaitsi ondoren.

Epe motzerako eta ertainerako aurreikuspenak

Erakunde guztiek iragarri dute uda aurretik aurreikusitakoa baino askoz ere moderatuagoa izango dela susperraldia. Honako hauek dira moteltzearen arrazoi nagusiak: prezioen etengabeko igoera, hornidura-kateen krisia eta turismo-sektorearen suspertzea uste baino motelagoa izatea.

Nazioarteko Diru Funtsak (NDF), munduko ekonomiaren perspektibei buruzko urriko txostenean, Espainiarako hazkunde-aurreikuspenak berrikusi ditu, uztailan egindako eguneratzeari dagokionez. 2021erako aurreikuspena %6,2tik %5,7ra jaitsi du, eta 2022rako, aldiz, sei hamarren igo du, %6,4ra arte. Horrela, jarduera ekonomikoaren susperraldia atzeratu du hasieran aurreikusitakoarekin alderatuta, 2020an izandako atzerakada gogorraren ondoren (-%10,8).

Aurreikuspenen berrikuspen hori egiteko, Europako funtsen eragina hartzen du kontuan, baita Espainiako gobernuak pandemiaren ondorio ekonomikoak arintzeko bultzatutako laguntza-neurriak ere. Ekitaldi honetan onartu diren zerga-berrikuntzak eta pentsioen igoera ere berrikusi ditu.

Berrikuspen horren ondorioz, Espainiak hazkunde globalaren buru izateari utzi dio 2021ean; izan ere, susperraldia mundu mailako BPGd-ren hazkundearen (%5,9) batez bestekoaren azpitik dago, baita beste ekonomia aurreratu batzuen azpitik ere, hala nola Estatu Batuak (%6,0), Italia (%5,8), Frantzia (%6,3) eta Erresuma Batua (%6,8). Hala ere, euroguneko batez bestekoa (%5,0) eta Europako ekonomiaren motor tradizionalarena (Alemania) gainditzen ditu; Alemaniak %3,1ko indizea du. Espainiako hazkundera Txinak lortutakoaren (%5,6) aurretik ere dago, baina ez du Indiakoa gainditzen (%8,5).

Bestalde, Europako Batzordeak, Udazkeneko Aurreikuspen Ekonomikoetan, Espainiako BPGd-a hobetuko dela dio, baina Funtsak aurreikusitakoa baino askoz ere neurri txikiagoan. Hazkundera %4,6koa izango dela dio, hots, 1,6 puntu baxuagoa uztailako datuen aldean. 2022rako aurreikuspena ere zuzendu du: BPGd-aren hazkundera %5,5 izango da (udaran %6,3koa izango zela aurreikusten zen).

Era berean, Batzordeak berretsi egin du Europar Batasun osoan lan-merkatuak hobera egin duela, nahiz eta oraindik pandemiaren aurreko mailen azpitik egon. Espainiaren kasuan, azken hilabeteetan enplegua nabarmen hobetu den arren, susperraldia EBko gainerako herrialdeetan baino askoz motelagoa izango da, eta, gainera, egoera okerragotik abiatzen da. Horrela, 2021ko ekitaldia %15,2ko langabezia-tasarekin amaituko da (2020an baino hiru hamarren gutxiago); 2022koa, berriz, %14,3ko tasarekin, eta, 2023koa %13,9ko tasarekin.

Bruselak iragarri du BPGd-ren defizita %8,1era jaitsiko dela 2021ean (2020a %11,0ko defizitarekin amaitu zen), eta 2022 eta 2023ko ekitaldiak %5,2 eta %4,2ko defizitarekin amaituko direla, hurrenez hurren; horrek egoera ekonomiko orokorra hobetzea ekarriko du. 2021 urtea %2,8ko tasarekin amaitu ondoren, inflazioak beheranzko ibilbidea hasiko du. Horrela, 2022 eta 2023 urteak %2,1 eta %0,7ko inflazioarekin amaituko dira.

Bestalde, Espainiako Bankuak irailean argitaratutako Espainiako ekonomiari buruzko proiektzio makroekonomikoetan (2021-2023) aurreikusten duenez, jardueraren

normalizazio progresiboak BPGd-aren hazkunde-erritmo azkar samarra ekarriko du 2022ko erdialdera arte, eta moderatuagoa izango da handik aurrera.

Horrela, BPGd-a %6,3 haziko litzateke 2021ean, %5,9 2022an eta %2,0 2023an; hortaz, pandemiaren aurreko BPGd mailak 2022ko bigarren erdian berreskuratuko lirateke.

Hala ere, Espainiako Bankuko gobernadoreak aurreikuspenak nabarmen eguneratuko dituela iragarri zuen, EINek aurreko HKNren aurrerapenari dagokionez urteko bigarren hiruhilekoan izandako hazkundearen berrikuspenaren berri izan ondoren.

Espainiako Gobernuak ez ditu bere aurreikuspenak aldatu Estatuko Aurrekontu Orokorren proiektuan, eta Espainiako ekonomiaren hazkundera %6,5ean mantendu du 2021erako, eta %7,0an 2022rako.

Espainiarako aurreikuspen ekonomikoak - 2021eko Azaroa

Urteko batezko besteko aldakuntza %

	BEGd-a	
	2021	2022
Nazioarteko finantzen analistak (NFA)	4,5	6,0
Axesior	4,7	5,9
BBVA	5,2	5,5
CaixaBank Research	5,0	6,2
Espainiako Merkataritza Ganbera	4,7	5,5
Cemex	4,7	5,9
Madrilgo Ekonomia Ikasketen Zentroa (CEEM-URJC)	5,3	6,1
Aurreikuspen ekonomikoaren Zentroa (CEPREDE-UAM)	5,2	6,7
CEOE	4,8	5,0
Ekonomia Taldea (Et)	4,7	5,3
Funcas	5,1	6,0
Ekonomia Analistien Institutu Konplutensea (ICAE-UCM)	4,8	6,2
Ekonomia Ikasketen Institutua (IEE)	4,6	4,7
Intermoney	5,1	6,2
Mapfre Economics	5,7	6,2
Repsol	4,7	5,2
Santander	4,6	5,8
Metys	4,3	5,2
Universidad Loyola Andalucía	4,6	5,1
ADOSTASUNA (BATEZ BESTEKO)	4,8	5,7
Maximoa	5,7	6,7
Minimoa	4,3	4,7

Iturria: Funcas (2021eko azaroa)

Hala, BPGa %6,3 haziko litzateke 2021ean, %5,9 2022an eta %2,0 2023an, eta pandemiaren aurreko BPGaren mailak berreskuratuko lirateke 2022. urteko bigarren erdialdean zehar. Ekaineko aurreikuspenekin alderatuta, 2021an eta 2022an hamartarren bat gehiago da, 2023. urtean, ordea, bi hamartarren gehiago.

Hala eta guztiz ere, Espainiako Bankuak bere aurreikuspenak eguneratuko ditu HHKNaren hazkuntzarekiko INEren ikuskapena ezagutu ondoren.

EAE-KO ABAGUNEA

Industria-sektorea moteldu egin bada ere, Eustaten hiruhilekoko kontu ekonomikoek (HKE), 2021eko hirugarren hiruhilekokoek, erakusten dute euskal ekonomiak susperraldiari eusten diola, enpleguak bezala.

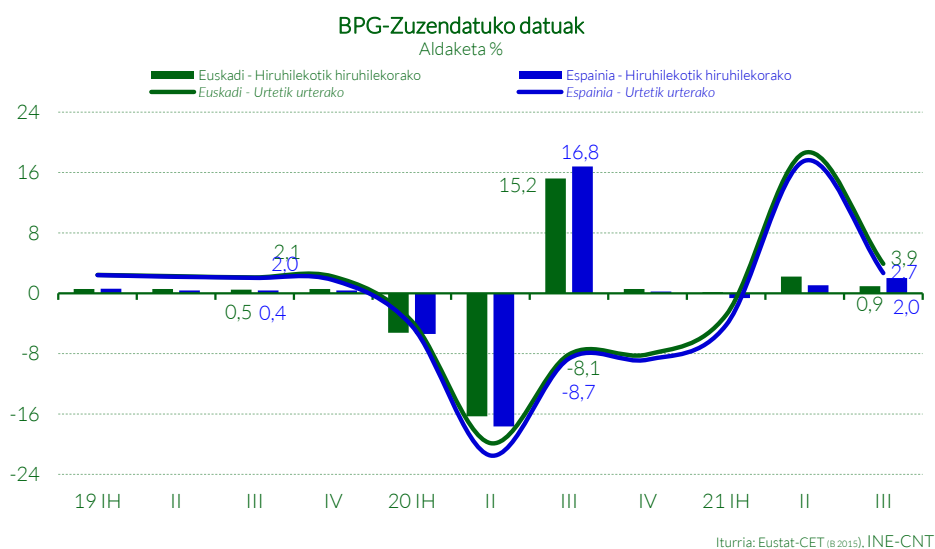
Bolumenari eta urte arteko zifrei dagokienez, Euskadiko BPGd-ak %3,9 egin du aurrera, 2020ko udako hilekin alderatuta. Datu hori urrun dago Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak irailean aurreikusitako %5,5etik, baina hamarren batean gaintitzen du Eustatek urrian hiruhilekoko kontuen aurrerapenean aurreratutakoa (HKA).

EAEko BPGd-aren urte arteko hazkunde zenbatetsia Europar Batasun osokoaren berdina da, eta Espainiako ekonomiarako (%2,7) eta eurogunerako (%3,7) aurreikusitakoaren gainetik dago, baina Estatu Batuetako ekonomiarako zenbatetsitakoaren (%4,9) azpitik dago.

Aurreko apiriletik ekainera bitarteko aldiari dagokionez, euskal ekonomiak %1,0 egin du gora, urrian aurreikusitakoa baino bi hamarren gehiago. Hala, susperraldiaren bidetara jarraitu dio, ondoz ondoko bost hiruhilekotan hiruhilekoak gehitu ondoren, 2020ko bigarren hiruhilekoan -%16,4ko jaitsiera izan ondoren.

Hainbat faktorek eragin dute ekonomiaren gorakada espero zena baino askoz txikiagoa izatea, batez ere hornidura-kateetan gertatu den nazioarteko krisiak eta prezioen etengabeko gorakadak, baita birusaren iraupenak ere, hain zuzen aldaera berrien agerpenak jardueraren garapenean izan ditzakeen ondorioen zain.

Lurraldeka, BPGd-aren urte arteko bilakaera oso homogeneoa izan da hiruhilekoan: Araban eta Gipuzkoan %3,9 hazi da, EAEko batez bestekoa bezala; Bizkaian, berriz, hamarren bat gehiago hazi da, %4,0. Aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, aldeak handiagoak izan dira: Bizkaian BPGd-ak %1,4 egin du gora, eta Gipuzkoan eta Araban %0,6 eta %0,3, hurrenez hurren.

Eskariaren ikuspegitik, barnekoa (azken kontsumoko gastuaz eta kapital-eraketa gordinaz osatua) %2,7 hazi da urte artean, BPGd-aren baterako aurrerapena (% 3,9) baino gutxiago. Horrenbestez, kanpoko eskariaren ekarpena positiboa izan da urteko hirugarren hiruhilekoan.

Enpleguak suspertzen jarraitzen du, eta hirugarren hiruhilekoko behin betiko datuak, urte arteko %3,5eko igoerarekin, lanaldi osoko lanpostu baliokideetan neurtuta, urrian

aurreratua hobetzen du (%3,2), eta Eusko Jaurlaritzak irailean egindako aurreikuspenak berdintzen ditu.

Barne-eskaera

Eskariaren agregatu guztiek lortu dituzte aurrerapenak 2020ko aldi berarekin alderatuta, baina horietako batzuek atzera egin dute aurreko hiruhilekoaren aldean.

Barneko eskariaren osagai nagusiak, kontsumo pribatuak (etxekoen unitateak eta ISFLSH), urte arteko datu ona lortu du, %2,1 egin baitu aurrera, baina aurreko hiruhilekoaren aldean moteldu egin da eta -%3,9 galdu du. Administrazio publikoen urte arteko gastuak ere gora egin du, %3,5, 2020ko aldi berarekin alderatuta. Apiriletik ekainera, berriz, behera egin du, baina ez hain nabarmen (-%0,9). Kopuru horiekin, azken eskari osoa %2,4 igo da urte artean, eta -%3,2 egin du atzera hiruhileko batetik bestera.

Kapital-eraketa gordinaren bidez neurtutako enpresen inbertsioa %3,7 hazi da urte batetik bestera, azken kontsumo osoa baino gehiago (etxeak eta administrazio publikoa), ekipo-ondasunetan egindako inbertsioaren bultzadaren ondorioz (%7,6). Izan ere, aurreko urteko uztailetik irailera bitartean ia -%12,0 jaitsi zen. Gainerako kapital-eraketa gordina, eraikuntzari lotuagoa, gutxiago hazi da, %1,5. Aurreko hiruhilekoaren aldean, kontrako efektua gertatu da: ekipo-ondasunetan egindako inbertsioa -%5,8 jaitsi da, eta gainerako KEGak %1,8 hazi dira. Beraz, inbertsio osoa -%1,2 jaitsi da hiruhilekoan.

Kanpo-eskaera

Kanpoko sektoreak BPGd-aren hazkundeari egin dion ekarpena positiboa izan da, barneko eskaria (%2,7) horren azpitik egin duelako (%3,9).

Eustaten HKEen arabera, esportazioek urte arteko %12,5eko hazkundea izan dute 2021eko uztailetik irailera bitartean. Inportazioek, oster, igoera txikiagoa izan dute, %10,2koa hain zuzen ere. Urteko bigarren hiruhilekoaren aldean inportazioek -%4,4 egin dute behera. Euskaditik kanporako salmentek, berriz, joera positiboari eusten diote, eta horniduren nazioarteko krisiak baldintzatutako merkataritza-ingurunea zaila izan arren, %1,4ko hazkundea lortu dute.

Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (MEI) datuek euskal kanpoko sektorearen ibilbide ona berresten dute.

Hala, MEIk dioenez, urteko hirugarren hiruhilekoan kanpoko saldoak 1.021,1 milioi euroko superabita izan du, eta estaldura-tasa (esportazioen eta inportazioen arteko zatidura) %119,6koa izan da (aurreko urteko %138,4 baino txikiagoa).

EAEko esportazioek gora egin duten ondoz ondoko hirugarren hiruhilekoa da, pandemia agertu zela-eta, beste lau hiruhilekotan datu oso txarrak izan ondoren.

2021eko uztailetik irailera, Euskaditik kanpora egindako salmentak %22,2 hazi dira, hau da, duela urtebete baino 1.130,0 milioi euro gehiago. 2019ko hirugarren hiruhilekoarekin alderatzen badugu, ikusiko dugu esportazioek daborduko %7,0 gainditzen dituztela pandemiaren aurretik egindakoak.

Lurraldeka, Bizkaiko esportazioak dira garrantzitsuenak EAEn (esportazio guztien %41,4), eta hirugarren hiruhilekoan izan ziren aktiboenak, %43,3ko hazkundearekin (2020an baino 777,6 milioi gehiago). Araban %10,0 hazi da (+154,6 milioi) eta Gipuzkoan %11,3 (+197,7 milioi).

Helmugako eremuen arabera, gehiago hazi dira erkidego barruko entregak (%24,7) munduko gainerako lekuetara egindako esportazioak baino (%16,6).

2021eko hirugarren hiruhilekoan, Frantzia izan da euskal esportazioen jomuga nagusia, esportazio guztien %16,1ekin; ondoren Alemania (%15,5), Erresuma Batua (%6,9) eta Herbehereak (%6,6): Ameriketako Estatu Batuak gainditu dituzte (%5,8). Hala, AEBak esportazioen sailkapenaren bosgarren postuan daude lurraldeka. Bost herrialde horien artean daude EAEko esportazioen erdia baino gehiago.

Euskal Autonomia Erkidegoan, esportazio-bolumen handiena duten produktuak ekipo-ondasunak dira (2.163,1 milioi, guztizkoaren %34,8). 2021eko hirugarren hiruhilekoan %0,7ko atzerakada izan dute aurreko urteko aldi beraren aldean, eta bi hiruhileko positiboko ibilbidea hautsi dute. Jaitsiera hori konpentsatzen du gainerako sektoreetan izandako gorakadak, oso garrantzitsua baita pisu handiena dutenen artean; produktu energetikoak %125,3 hazi dira (esportazio guztien %6,9), erdi-manufakturak %50,2 (%31,2ko pisua), elikadura %29,4 (%5,5eko pisua) eta automobilgintza %12,6 (%15,9ko pisua).

Urteko hirugarren hiruhilekoan inportazioen metatua 5.203 milioikoa izan zen, hau da, aurreko ekitaldiko aldi berean baino 1.523 milioi gehiago, hots, %41,4 gehiago. Bigarren hiruhilekoan igoera positiboa izan zen, ondoz ondoko 7 hiruhilekotan jaitsierak izan ondoren.

Arloka, Europar Batasunetik kanpoko erosketak %59,4 gehitu dira, erkidego barruko erosketak (+%28,2) baino gehiago. EAEra egindako inportazioak Estatuko inportazio guztien %6,1 izan dira, esportazioak baino pisu txikiagoa, guztizkoaren %8,1, alegia.

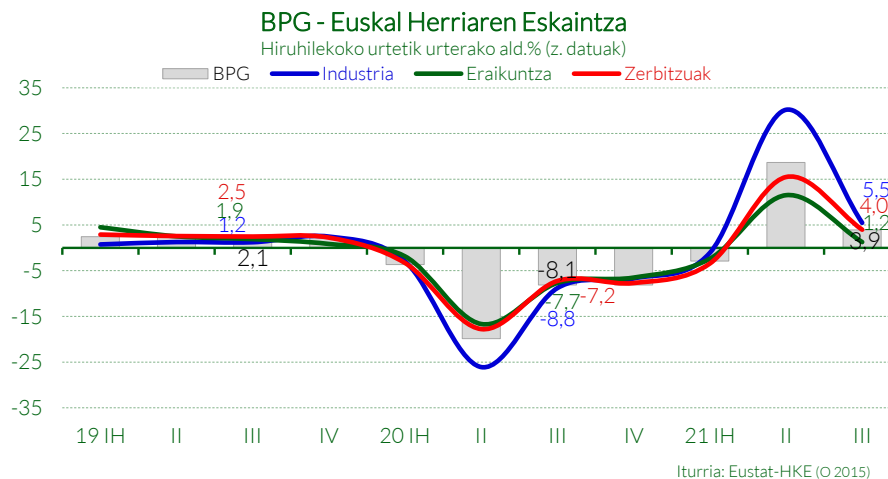
Eskaintza

Eskaintzaren ikuspegitik, Eustaten datuek berresten dute balio erantsia urte arteko balioetan berreskuratzea oso garrantzitsua izan dela sektore guztietan. Hala ere, hiruhilekoetako zifretan hazkundera moteldu egin dela ikusten da, batez ere industrian ikusitako geldialdiaren ondorioz.

Hirugarren hiruhilekoan, lehen sektorearen balio erantsia %4,6 igo da aurreko urteko hiruhileko beraren aldean, eta -%7,2 murriztu da 2021eko bigarren hiruhilekoaren aldean.

Industrian, hiruhilekoen arteko jaitsiera txikiak (-%0,2), lau hiruhilekotan positiboa izan ondoren, %5,5eko urte arteko hazkundera eragin du aldi horretan. Manufaktura-adarrak baldintzatu du hiruhilekoko atzerakada, -%0,3ko beherakadarekin. Urte arteko zifretan, aldiz, sektore osoak baino gehiago igo da, %5,9.

Eraikuntzaren sektorea mantendu eta hazi egin da, bai urte arteko datuetan (%1,3), bai hiruhilekoen artekoetan (%1,5). Kasu horretan, 2021eko bigarren hiruhilekoko erregistroari buelta eman zaio, -%2,9 jaitsi baitzen, urtariletik martxorako aldiarekin alderatuta.

Zerbitzuen sektoreak mugikortasunaren murrizketak kendu ondoren hasitako susperraldiaren bideari jarraitzen dio, eta urte arteko %4,0ko hazkundea lortu du, apiriletik ekainera baino %2,3 gehiago. Horrek esan nahi du sektoreek gehiago egin dutela gora hiruhilekoei dagokienez.

Nabarmentzekoa da merkataritzaren, ostalaritzaren eta garraioaren azpisektoreak -%2,7ko beherakada izan duela aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, urte arteko %6,1eko gorakada izan badu ere. Gainerako zerbitzuen adarrean higiezinaren arloko jarduerak, jarduera profesional, zientifiko eta teknikoak, eta finantzen eta aseguruaren arloko jarduerak sartzen dira, baina susperraldi handia izan du aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (%6,8), nahiz eta susperraldia apalagoa izan 2020ko aldi berarekin alderatuta (%3,5).

Lan merkatua

Enpleguak tinko jarraitzen du berreskuratzeko prozesuan, jarduera ekonomiko orokorrak baino erritmo apur bat motelagoan.

Eustaten HKEen arabera, enplegu osoa (lanaldi osoko lanpostu baliokideetan neurtuta) %3,5 hazi da aurreko urteko hirugarren hiruhilekoaren aldean, eta %0,9 aurtengo bigarren hiruhilekoaren aldean, 8.000 enplegu berri sortu baitira.

Sektoreka, eta datu zuzenduetan, urte arteko hazkundea orokorra izan da. Zerbitzuen hazkundea izan da nagusi (%3,9), ondoren eraikuntza (%2,6) eta industria (%2,5), eta lehen sektoreko enplegua ere hazi da (%0,2).

Eustatek azpimarratu du zifra horiek handiagoak izango liratekeela lanpostuaren definizioagatik ez balitz: Kontuen Europako Sistemaren (KES) arabera, aldi baterako lan egiten ez duten baina beren lanpostuarekin berme batekin edo lanera itzultzeko datari buruzko akordio batekin lotura formala duten pertsonak kanpoan uzten ditu zenbaketan, ETEetan gertatzen den moduan.

Bestalde, EINEk eta Eustatek egindako inkestek ere enpleguaren hobekuntza berresten dute, intentsitate oso desberdinekin bada ere. BJA baikorragoa da eta datu hobeak ematen ditu lan merkatuaren susperraldiari dagokionez, eta Biztanleria Aktiboaren Inkesta, berriz, zuhurragoa da.

Bi inkestetan deigarria da biztanleria ez-aktiboaren beherakada handia bigarren hiruhilekoz jarraian, 2020an izugarri handitu ondoren.

INEn Biztanleria Aktiboaren Inkestak (BAI) dakarrenez, Euskadiko biztanleria aktiboa %1,5 igo da, eta landunena, berriz, ia puntu erdi gehiago igo da, hau da, %1,9. Hala, langabeak, bost hiruhilekotan etengabe hazi ondoren, -%2,7 jaitsi dira (aurreko hiruhilekoan %12,5 igo ziren).

Aurreko datuekin, EAEko langabezia-tasa %9,9 izango litzateke urteko hirugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino hamarren bat gutxiago eta 2020ko aldi berean baino lau gutxiago. Aragoi da (%8,8) Euskadi baino langabezia-tasa baxuena duen autonomia erkidego bakarra, eta %10,0tik behera dauden bi bakarrak dira.

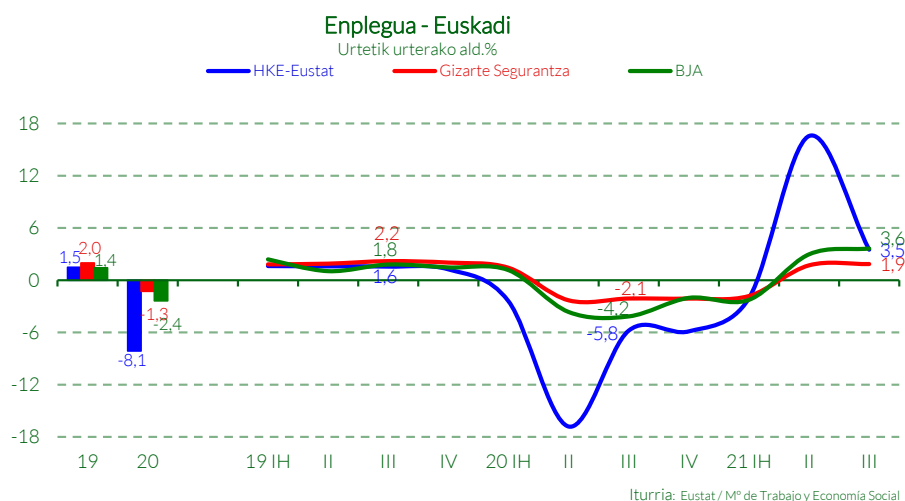
Eustaten BJAk erakusten du langabezia-tasa izugarri jaitsi dela 2021eko hirugarren hiruhilekoan, eta hiruhilekoko tasarik baxuena izan da 2010eko hirugarren hiruhilekotik.

2021eko uztailetik irailera, biztanleria aktiboa %2,2 hazi da, aurreko hiruhilekoan bezala. Landunen kopuruak ere gora egin du, eta proportzio handiagoan, %3,6ra iritsita, apirila eta ekaina artean baino sei hamarren gehiago. Ondorioz, langabeak urte arteko -%10,5 jaitsi ziren (bigarren hiruhilekoan -%4,1).

Langabezia-tasa puntu eta erdi inguru jaitsi da, %10,3tik %8,9ra, 2019ko hiruhileko berean, pandemiaren aurretik, erregistratutakoa baino are txikiagoa (%9,5).

Urtetik urterako datuen arabera, langabeen kopuruak gora egin du Gipuzkoan (%4,8), baina langabezia-tasarik txikiena duen lurralde historikoa izaten jarraitzen du (%7,0). Besteetan, berriz, handiagoa da: Bizkaian %9,9 eta Araban %9,2.

BJAren arabera, Euskadin, urteko hirugarren hiruhilekoan, langabezia-tasaren murrizketa bi sexuetan gertatu da: emakumeen kasuan, %8,9koa izan da, eta gizonen kasuan, %8,8koa, duela urtebete %10,5ekoa eta %9,8koa, hurrenez hurren.

Okupazio-tasa, BJAren arabera, 16-64 urteko landunen ehunekoaren arabera kalkulatuta, ehuneko 0,6 puntu igo da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta %68,3koa da. Tasa hori %71,4koa da gizonen artean, eta %65,2koa emakumeen artean. Lurraldeka, Arabak du

enplegu-tasa handiena (%69,9), Gipuzkoak baino handiagoa (%69,7) eta Bizkaia baino handiagoa (%66,9).

Gizarte Segurantzako afiliazioek eta erregistratutako langabeziak erakusten dituzten datuak bat datoz lan merkatuari buruzko inkestek erakusten duten joera positiboan.

Gizarte Segurantzako afiliazio datuek, hileko batez bestekoan neurtuta, erakusten dute urte arteko %1,9ko hazkundea izan dela 3. hiruhilekoan, eta bi hamarren hobetu dela 2. hiruhilekoan lortutako %1,7a, aurreko lau hiruhilekoko joera negatiboa apurtzea lortu baitzuen.

Urriko azken datuen arabera, afiliazioek urte arteko gorakadarekin jarraitzen dute, %1,6koa kasu honetan.

EEEei dagokienez, Gizarte Segurantzaren erregistroen arabera, 2021eko abuztuaren amaieran 10.412 pertsona zeuden egoera horretan EAEn, eta iazko aldi berean 27.864 pertsona, hau da, -%62,6ko beherakada handia.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) hilabete bakoitzeko azken egunean erregistratutako biztanleria langabea neurtzen du. Kopuru absolututan, urteko hirugarren hiruhilekoan 120.300 pertsona erregistratu ziren, aurreko hiruhilekoan baino 3.700 gutxiago (-%3,0ko jaitsiera), eta urte arteko datuetan duela urtebete baino 24.500 langabe gutxiago izan ziren, hau da, -%16,9ko jaitsiera handia.

Eskuragarri dauden azken datuek positiboak izaten jarraitzen dute, eta azaroan 118.400 lagunek eman dute izena (erregistratutako langabeziak behera egin du, -%11,1 hil batetik bestera eta -%0,5 hil batetik bestera).

Prezioen deflatoarea eta KPIa

Eustaten HKEen arabera, EAEko BPGd-aren igoera, prezio arruntetan, %6,2koa izan da 2021eko hirugarren hiruhilekoan. BPG erreala (%3,9) BPG nominala baino gutxiago hazi denez, euskal ekonomiaren deflatore implizitua 2,1 puntutan dago, eta maila horiek ez dira ikusi 2008ko lehen hiruhilekotik.

Prezioen etengabeko hazkundearen ingurune globalean, prezioek gorantz jarraitzen dute euskal ekonomian. Hala, urriko urte arteko KPIa %5,0 igo da (Estatu osoan markatutakoa baino lau hamarren gutxiago). Hamargarren hilabetez jarraian egin du gora, urtarrian %0,6ko aurrerapenarekin hasi zenetik.

Urrira arte prezioetan metatutako batez bestekoaren aldakuntza %2,6koa izan da, Estatuko batez bestekoaren igoera metatua (%2,5) baino hamarren bat handiagoa

Aldi horretan, prezio-igoera handiena izan duten produktuak etxebizitzarekin (%9,5) eta garraioarekin (%6,3) lotutakoak izan dira. Gainerako taldeetan gutxiago hazi dira prezioak, komunikazioetan eta aisia eta kulturaren izan ezik, horietan prezioak -%3,5 eta -%0,5 jaitsi baitira, hurrenez hurren.

Azpiko inflazioa (produktu energetikoen eta elaboratu gabeko elikagaien prezioak barne hartzen ez dituen) ez da une batean ere tasa negatiboetan sartu, eta urteko batez besteko metatuan %0,8 hazi da urteko lehen hamar hilabeteetan.

Urte hasieratik urrira, petrolioaren prezioa %50 baino gehiago igo da, 80 dolarretik gora hilabeteen, eta duela urtebete, Brenten kotizazioa 40 dolar ingurukoa zen upel bakoitzeko. Igoera handi hori azaltzeko, LPEEren eta beste herrialde ekoizle batzuen ekoizpenaren kontrola aipatu dute, baita hainbat arrisku geopolitiko ere, petrolio-erreserbei oso modu negatiboan eragin dietenak, eta eskaintza eta eskariaren arteko desoreka handia ekarri dute.

Bestalde, gasaren prezioak gorengo maila jo zuen urriko lehen egunetan, 116 eurora iritsi baitzen MWh-ko. Hortik aurrera, haren prezioa 77 euroraino jaitsi da, baina oraindik ez da elektrizitatea merkeago bihurtu.

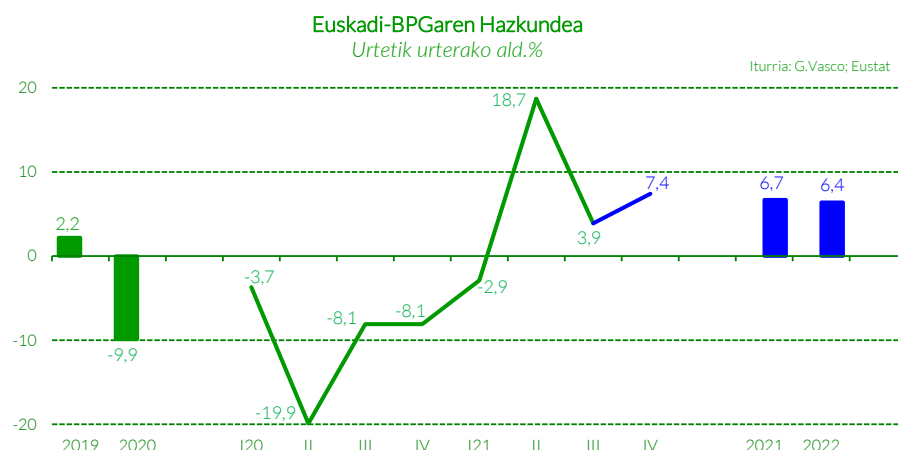
Epe laburrerako aurreikuspenak

Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzak irailean eguneratu zituen 2021erako eta 2022rako aurreikuspen makroekonomikoak, Eustaten hiruhilekoko kontu ekonomikoen eta une horretan eskuragarri dauden koiuntura-adierazleen azken informazioa gehituta.

Harrezkero ez ditu zenbatespenak aldatu, baina iragarri duenez, urtea amaitu baino lehen eguneratu egingo ditu, abenduaren 3an argitaratutako Eustaten hiruhilekoko kontuetan jasotako datuak oinarri hartuta. Kontu horietan baieztatzen denez, Euskadiko urte arteko BPGd-a, 2021eko hirugarren hiruhilekoan, Eusko Jaurlaritzak iraileko estimazioetan aurreikusitakoa baino gutxiago hazi da, %3,9, %5,5en aldean. Horrenbestez, ia ezinezkoa da urte osorako aurreikusitako hazkundera.

Hala, irailean egindako aurreikuspenaren arabera, EAEko BPGd-aren hazkundera, 2021erako, ekainean egindako estimazioaren zifra beretan dago⁹: urte arteko %6,7. Igoera handiagoa izan du 2022rako aurreikusitako urte arteko tasak, 7 hamarren igo eta %6,4ra iritsi baita.

Beste datu batzuen arabera, 2021eko azken hiruhilekoan, udako hilabeteetan espero baino hazkunde txikiagoa izan ondoren, uste baino hobea izango da.

Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak argitaratzen duen euskal ekonomiaren termometroa norabide berekoa da, eta azaroan 130,8 puntukoa izan zen, aurreko balioen gainetik. Urteko laugarren hiruhilekoan euskal ekonomiak izan duen susperraldi leun horren arrazoen artean hauek daude: industria-ekoizpenaren hobekuntza (zenbait adarrek zailtasunak izan arren hornikuntzarik ezagatik eta energia eta lehengaiak garestitzeagatik), ostalaritzan izandako aurrerapen nabarmena eta enpleguaren susperraldia, Gizarte Segurantzako azken afiliazio datuen bilakaerak erakusten duena.

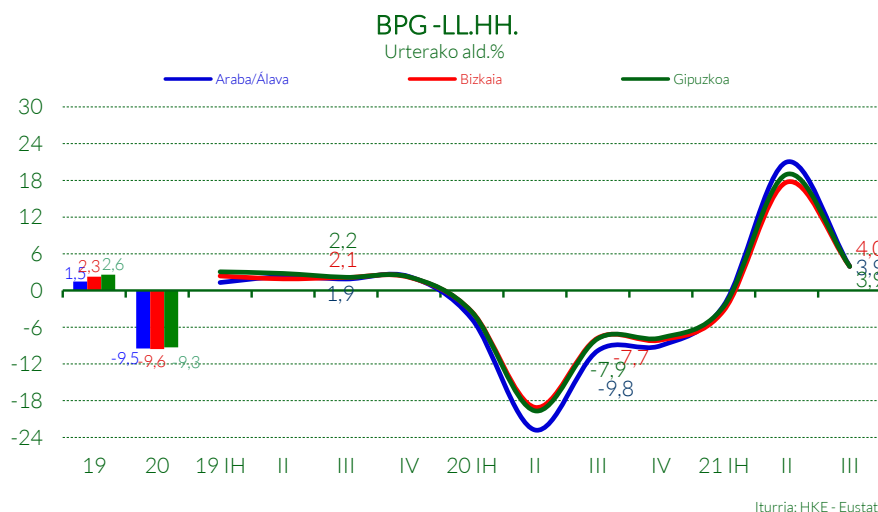
Enpleguari dagokionez, susperraldi ekonomiko hasiberriak aurrera egitea bultzatu du, eta, ondorioz, langabezia-tasa jaitsi egin da euskal ekonomian. Azken aurreikuspenen arabera, enplegua %5,1 haziko da 2021erako eta %3,3 2022rako. Kopuru absolutuetan, 2021erako 44.000 enplegu inguru sortuko dira lanaldi osoan (aurreikusitako BPGd-ra iristeko behar diren lanorduak), eta beste 31.000 2022rako.

Landunei dagokienez, perspektiba ekonomiko onek ekarriko dute gaur egun EEEn lan egiten duten soldatapekoak itzultzea. BJAren arabera, okupazioa 12.300 eta 10.800 landunetan handituko da 2021ean eta 2022an, hurrenez hurren. Langabezia-tasa %10,3koa izango da 2021ean, eta %9,5era jaitsiko da 2022an.

BIZKAIKO ABAGUNEA

Bizkaiko jarduerak apiriletik ekainera izan zuen bultzada handiaren ondoren, mugikortasunaren murrizketak kentzearen eta txertaketa-kanpaina bizkortzearen ondorioz, eta ondoz ondoko bost hiruhilekotan behera egin ondoren, urteko hirugarren hiruhilekoan ekonomia eta enplegua berreskuratzeko prozesuak aurrera jarraitzen du, eritmo askoz ere motelagoan bada ere.

Eustatek argitaratutako Hiruhileroko Kontuen (HK) arabera, Bizkaiak, bigarren hiruhilekoan lortutako %17,7ko hazkunde ikusgarriaren ondoren, urte arteko %4,0ko hazkundera izan du 2021eko uztailetik irailera. Hazkunde hori, moteltzea gertatu deneko testuinguru orokor batean, beste bi lurralde historikoetakoa (%3,9) eta Estatuarena (%2,7) baino handiagoa da.

Aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, Bizkaiko ekonomiak ere datu ona du, nahiz eta aldi berean lortutakoa baino txikiagoa izan eta hiruhilekoko %1,4 igo den, Arabak lortutako %0,3tik eta Gipuzkoak lortutako %0,6tik gora.

Ohiko prezioetan, Bizkaiko BPGd-a urte arteko %6,2 hazi da, hau da, beste bi lurraldeetako hazkundearen berdin-berdina. Horregatik, Bizkaiko deflatore inplizitua 2,16 puntukoa da, Araban 2,15ekoa eta Gipuzkoan 2,18koa.

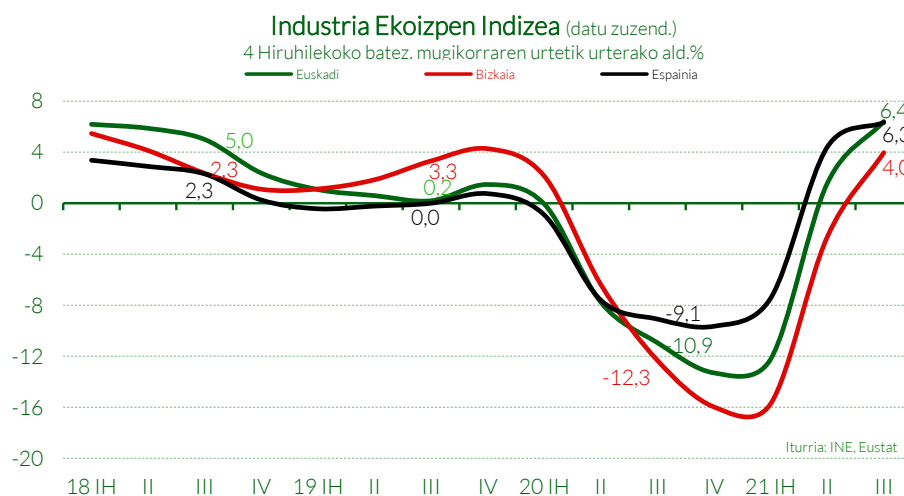
Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspegitik, 2021. urteko hirugarren hiruhilekoan nolabaiteko moteltzea izan da hazkundearen erritmoan, goranzko joerari eutsita betiere. Prezioen etengabeko igoera eta horniduren krisi globala bezalako faktoreek eragin handia dute sektore guztietan, zuzenean edo zeharka.

Industria-jarduerak bultzada handia izan zuen urteko bigarren hiruhilekoan, 2020ko aldi berean produkzio-jarduera oso mugatua izan zelako ere alarma-egoerak ezarritako murrizketengatik, eta, horren ondoren, moteltze-fasea murgildu zen uztailetik aurrera. Hornikuntza-kateen krisiak eta energiaren garestitzeak baldintzatu dute sektorearen bilakaera.

Eustaten arabera, Industri Produkzioaren Indizea (IPI), lan-egutegiko termino zuzenduetan, urte arteko %7,7 hazi da Bizkaian 2021eko uztailetik irailera, aurreko hiruhilekoan lortutako %30,8ko hazkunde ikaragarriaren ondoren. 2020ko aldi berean, industri produkzioak jaitsiera handia izan zuen, -%18,0 hain zuzen. Lortutako igoera EAE osokoa baino handiagoa da (%7,1). Estatuan, berriz, %26,4 egin du gora apiriletik ekainera, eta udan %2,0 igo da.

Sektoreka, energia-ekoizpenak ez du gorantz egitea lortzen, eta ondoz ondoko seigarren hiruhilekoa negatiboa da (-%13,5). Manufaktura-industriak aurrera egin du, baina urteko bigarren hiruhilekoan baino askoz indar txikiagoarekin: %11,6, aurreko %37,8aren aldean. Urte arteko hazkunderik handiena erauzketa-industriak izan du, industria-sektorean pisu erlatibo txikiena duena, zehazki, 3,2 puntu gehiago (%39,8).

Datu horiekin, urteko hirugarren hiruhilekoan nolabaiteko erlaxazioa ikus daiteke industria-sektorearen susperraldian apiriletik ekainera arteko aldiarekin alderatuta, eta horren arrazoia izan daiteke, hain zuzen ere, hilabete horietan maximoak lortu izana, pandemiaren hasieratik izandako datu eskasen ondoren, eta orain egonkortze-aldia hasi da.

Bizkaiko industriari Gizarte Segurantzako afiliazioen bilakaerak berretsi egiten du adierazleak markatutako ibilbidea. 2021eko hirugarren hiruhilekoan, afiliatuak 70.975 izan ziren (hilabete bakoitzeko azken eguneko batez bestekoa). 2020. urteko aldi beraren aldean, 601 gehiago izan ziren, eta zazpi hiruhilekotan behera egin ondoren, %0,9ko hazkundea izan zen. Hiruhilekoei dagokienez, pixka bat moteldu da susperraldia, hain zuzen ere aurreko hiruhilekoan baino 551 afiliazio gehiago izanda (hiruhileko arteko %0,8). Urte horretako lehen hiruhilekoan (%1,2) baino 832 afiliazio gehiago izan ziren.

Adarren arabera eta urte arteko terminoetan, 2021eko uztailetik irailera afiliazioak %4,2 igo dira uraren, energiaren eta erauzketen ekoizpenean, eta %0,6 manufaktura-industrian.

EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, industriako enpleguaren bilakaera askoz dinamikoagoa da IPIk eskaintzen dituen zifrak baino. Izan ere, 2021eko uztailetik irailera, Bizkaiko 95.000 landun daude sektorean, urtebete lehenago baino 15.600 gehiago (%19,6) eta aurreko hiruhilekoan baino 600 gehiago (%0,6). Eustaten BJArekin arabera, urte arteko aurrerapena askoz txikiagoa izan da, eta hiruhilekoko atzerakada, adierazlearen beraren bilakaerarekin bat datorrena: 85.500 landun izan dira hiruhilekoan, 2020ko aldi berean baino 4.100 gehiago (%5,0) eta urteko bigarren hiruhilekoan baino 1.700 gutxiago (-%1,9).

Eraikuntzak datu onak lortu ditu 2020ko udaren alderatuta, nahiz eta hiruhilekoko zifretan moteldu egin den sektorea.

Seopan-en datuen arabera, Bizkaian, lizitazio ofiziala, sektorearen etorkizuneko portaera aurreratzen duena, 121,7 milioi eurokoa izan zen hirugarren hiruhilekoan, %81,8 igo zen 2020ko aldi beraren aldean, orduan 67,0 milioi euro baino ez baitziren lizitatu, pandemiak sektorean eragin zuen geldialdiaren ondorioz.

Urte arteko datu on hori obra zibila berraktibatzeari zor zaio soilik, duela urtebeteko erregistroarekin alderatuta %167,3 igo baita. Eraikuntzak, oster, lau hiruhilekotan positiboa izan ondoren, -%20,4 egin du behera. Hiruhilekoen arteko zifretan, jardueraren hazkundea gelditu egin dela ikus daiteke, lizitazioak -%52,1 jaitsi baitira apirila eta ekaina bitartean jasotakoekin alderatuta.

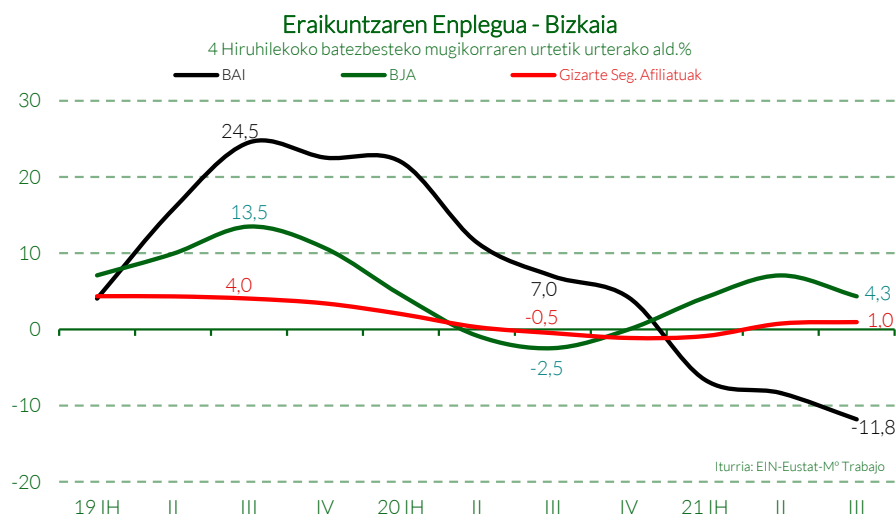
Uztailetik irailera bitarteko aldiak, bakar-bakarrik Toki Administrazioak sustatutako lizitazioak egin du aurrera (%392,0). Beste bi erakunde-mailek lizitatutakoak, berriz, hazkunde negatiboak izan ditu: Estatuko Administrazioa (-%94,3) eta Administrazio Autonomikoa (-%72,1).

Eraikuntzako enpleguaren adierazleak datu kontraesankorrak ematen dituzte. Izan ere, Gizarte Segurantzako afiliazioek okupazioen urte arteko igoera eta hiruhilekoko jaitsiera erakusten dituzte, eta sektorearen bilakaeraren ildo beretik, BAIk eta BJAk ere okupazioen kontrako ibilbidea dute, urte arteko jaitsierekin eta hiruhileko aurrerapenekin.

Hala, Gizarte Segurantzako afiliazioak 31.170 izan dira hirugarren hiruhilekoan, hau da, urte arteko %0,4ko igoera txikia izan dute eta hiru hilean -%0,9koa. Apiriletik ekainera, urte arteko eta hiruhileko datuak positiboak izan ziren: %3,6 eta %1,3, hurrenez hurren.

EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, biztanleria landuna nabarmen jaitsi da urtetik urtera (-%8,6), eta 2020ko aldi berean %5,8 hazi zen, alarma-egoerak nahitaez atzeratutako jardura guztia azaleratzearen ondorioz. Hiru hilekoan, sektorearen okupazioak gora egin du nabarmen, %10,3. Era berean, Eustaten BJAk adierazten du biztanleria landunaren urte arteko jaitsiera txikiagoa dela 2021eko hirugarren hiruhilekoan, -%3,0koa, eta igoera txikiagoa dela, %2,1koa, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta.

Zerbitzuen sektorean, Eustaten Zerbitzuen Koiunturako Indizeak (ZKI), Merkataritza (handizkakoa, txikizkakoa eta ibilgailuen salmenta eta konponketa) eta sektoreko gainerako jarduerak biltzen dituenak, Bestelako zerbitzuak epigrafearen barruan, Bestelako zerbitzuak azpisektorearen ibilbide hobea islatzen du Merkataritzaren epigrafean bildutako jarduerena baino.

Aurtengo uztailetik irailera, Bizkaiko merkataritzaren salmenta errealak (prezio konstanteetan) 2020ko udan izandako maila berari eutsi dio (%0,0), aurreko hiruhilekoko %21,7aren aldean. Hala gertatu da, jakina, 2020ko bigarren hiruhilekoan konfinamendua etorri zelako alarma-egoera deklaratu ondoren. 2021eko udan jaitsi egin ziren ibilgailuen salmenta eta konponketa (-%18,7) eta txikizkako merkataritza (-%1,9), eta eutsi egin zion handizkako merkataritzari (%4,3).

Bestelako zerbitzuen atalean, nahiz eta aurreko hiruhilekoan lortutako %22,3tik urrun izan, jardura %9,9 hazi da 2020ko udaren aldean. Urte arteko hazkundea orokorra izan da azpisektore guztietan. Horien artean, garraioa eta biltegiatzea (%27,3), administrazio-jarduerak eta zerbitzu osagarriak (%9,4), ostalaritza (%6,9), jardura profesionalak, zientifikoak eta teknikoak (%1,5) eta informazioa eta komunikazioak (%1,2) azpisektoreak nabarmentzen dira.

Hirugarren sektoreko jardueraren gorakadarekin bat etorritz, Bizkaiko zerbitzuetan okupatutako langileen indizeak hazkunde bizia izan du, urte arteko %3,3ra iritsi baita.

Gipuzkoan baino igoera handiagoa izan da, %1,1ekoa. Araban, berriz, indizeak bilakaera negatiboa izan du (-%1,9).

Gizarte Segurantzako afiliazioen batez besteko mailak, Bizkaiko zerbitzuetan, bigarren hiruhilekoan urte arteko %1,7ko datu ona lortu ondoren, bilakaera positiboa erakusten jarraitzen du, hiruhilekoen arteko aurrerapena gelditu bada ere. Hirugarren hiruhilekoan, 351.763 afiliatu daude sektorean, hau da, duela urtebete baino 7.634 gehiago (%2,2). Aurreko hiruhilekoaren aldean, berriz, 2.714 afiliazio galdu ditu sektoreak (-%0,8).

Bigarren hiruhilekoan, azpisektore hauek izan dute urte arteko afiliazio-tasa positiboa Bizkaian: Zerbitzu osagarriak (%3,7), informazioa eta komunikazioak (%4,6), arte- eta jolas-jarduerak (%7,8), merkataritza, ibilgailuen konponketa, garraioa eta ostalaritza (%0,9), higiezin jarduerak (%4,2), jarduera profesionalak, zientifikoak eta teknikoak (%4,0) eta herri administrazioa, hezkuntza eta osasuna (%2,7). Udan, Finantza eta Aseguru Jarduerak (- %1,7) eta Bestelako zerbitzuek (-%0,3) bakarrik izan dute urte arteko datu negatiboa.

Lan merkatuari buruzko inkestek ez dute ibilbide bera izan Gizarte Segurantzak 2021. urteko 3. hiruhilekorako zerbitzu-sektorearen okupazioan ezarritako ibilbidearekin alderatuta betiere. Alde batetik, Biztanleria Aktiboaren Inkestak urte arteko -%0,9ko beherakadari eutsi dio, nahiz eta hiruhilekoei dagokien aurrerapen garrantzitsua izan dela uste duen (%4,5). PARAk, bestalde, urtetik urterako susperraldia aurreikusten du (%3,7), baita aurreko hiruhilekoarekin alderatuta ere (%1,6).

Barne-eskaera

Apiril eta ekaina artean lortutako emaitza onen ondoren, urte arteko alderaketa 2020ko aldi gogorrenarekin (alarma-egoera) egin zela kontuan hartuta, barneko eskaria izugarri moteldu zen udako hiletan, turismo-eskaria izan ezik. Izan ere, iaz asko kaltetu zuten birusaren transmisioari eusteko ezarritako mugikortasun-murrizketek.

Eustatek hiru hilean behin egiten duen Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorraren (TMI) datuen arabera, Bizkaiko udako hiletan, uneko prezioetan eta urte arteko kopuru zuzenduetan, kontsumoa %0,5 hazi da, urteko bigarren hiruhilekoan izan zuen %16,9ko atzerakada handitik oso urrun. Hala, Gipuzkoako %1,3tik behera dago, eta Arabako emaitzaren gainetik. Izan ere, aurreko hiruhilekoan %15,0 hazi ondoren, azken horretan -%0,1eko jaitsiera izan du.

Sektoreka, elikadurak -%0,1eko izan zuen salmentan, eta gainerako produktuen txikizkako merkataritzak -%0,5. Adierazlearen hazkundea automobilgintzarako erregaiaren salmentan oinarritu zen, %19,3 hazi baitzen.

Bolumenari dagokionez, prezioen eragina kontuan hartu barik, Bizkaiko BMI, apiriletik ekainera izandako %15,1eko hazkunde bikainaren ondoren, 3. hiruhileko honetan -%2,0 jaitsi da 2020ko aldi berarekin alderatuta, Arabak baino gutxiago (-%4,2) eta Gipuzkoak baino gehiago (-%1,1).

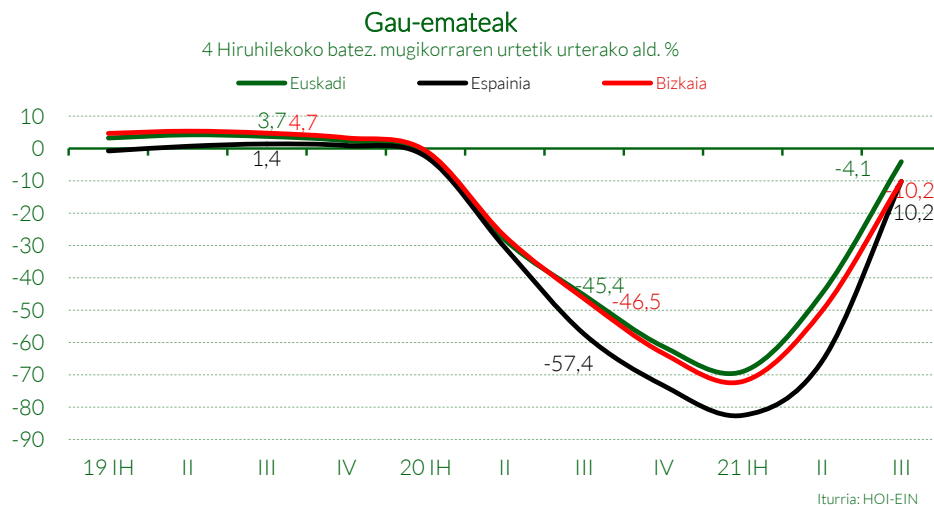
2021eko bigarren hiruhilekoan (eskuragarri dagoen azken datua) berretsi egin dira Sustapen Ministerioak urtariletik martxora Bizkaian egindako etxebizitza-transakzioei buruz argitaratutako lehen zifrek erakusten zituzten datu onak (%20,2ko igoera). Hala, apiriletik ekainera, salmentek %43,2 egin dute gora urte batetik bestera, eta 2020ko

bigarren hiruhilekoan baino 971 higiezin gehiago saldu dira (hiruhileko horretan $-\%32,1$ jaitsi ziren); guztira, 3.217 saldu dira. Pandemiak areagotu egin zuen 2019ko hirugarren hiruhilekotik aurrera ikusten zen beheranzko joera lurraldeko etxebizitzaren transmisioetan; barneko eskariaren adierazle garrantzitsua da hori.

Udan hasi zen berreskuratzen Bizkaiko turismoaren sektorea, nahiz eta oraindik oso urrun dauden Covid-aren aurreko mailetatik.

INEn Hotelen Okupazioari buruzko Inkestaren arabera, udako hiletan Bizkaiko hotel-establezimenduetan bisitatu eta ostatu hartu zuten bidaiarien kopuruak urte arteko $\%77,2$ ko igoera izan zuen. 2020ko aldi berean, berriz, $-\%56,1$ eko beherakada handia izan zen. Hazkundera txikiagoa da EAE osoan ($\%69,4$) eta askoz handiagoa Estatuan ($\%98,8$), eta sektorearekiko mendetasun handiagoa baitu Estatuak. Nazioarteko turismoa suspertu egin da herrialde askotan ezarri ziren eta iaz oso larriak izan ziren mugikortasun-murrizketek esker, eta, horren guztiaren ondorioz, atzerriko turismoaren aurrerapena ($\%131,8$) askoz handiagoa izan da nazionalarena baino ($\%59,9$).

Bizkaira egindako bisiten gorakada handiarekin batera, hiruhileko horretako gaualdiak ere gehitu egin dira ($\%86,2$ hain zuzen), atzerriko turisten artean $\%148,0$ ko igoera izan delako eta nazionalen artean $\%68,6$ koa.

Eustaten Establezimendu Turistiko Hartzaileen Inkestak (ETHI) are datu hobeak eskaintzen ditu ehunekotan. Izan ere, udan Bizkaian sartu ziren bidaiarien kopurua $\%104,7$ hazi zen. Hazkunde hori bertako bisitarien artean gertatu da ($\%84,5$), eta askoz ere gehiago atzerritarren artean ($\%166,6$). Aldi berean, gaualdiak $\%106,3$ igo ziren, eta igoera hori bai turista nazionalen artean ($\%88,2$), bai Estatutik kanpokoen artean ($\%168,2$) gertatu zen.

Datu on horiek ez dira oraindik pandemiaren aurreko bisitarien zifretara iristen, eta, 2019ko 3. hiruhilekoarekin alderatuta, $-\%15,4$ ko jaitsiera dago oraindik (74.000 bidaiari inguru gutxiago hain zuzen).

Bizkaiko batez besteko egonaldia 2 egunekoa izan da hirugarren hiruhilekoan, Arabakoa baino luzeagoa (1,9 egun) eta Gipuzkoakoa bezalakoa.

Bizkaian ere landa-turismoak eragin handia izan zuen 19. COVIDaren krisiaren ondorioz, eta 2020ko udako hilabeteetan urte arteko - %47,9 galdu zuen. 2021eko uztailetik irailera, landetxeen okupazioa suspertu egin dela egiaztatu da, eta, hala, udan establezimendu horietan sartu diren turisten kopurua %68,1 igo da. Izan ere, gorakada handiena izan duen lurraldea izan da (2020ko udan ere beherakada handiena izan zuen lurraldea), Arabaren (%67,9) eta Gipuzkoaren (%52,6) aldean. Egindako gualdiek ere hazkunde nabarmena izan dute, %53,2koa, turista atzerritarren kasuan (%179,6) nazionalen kasuan (%45,3) baino handiagoa.

Automobilien matrikulazioa, aurreko hiruhilekoan %39,5eko urte arteko gorakada handia izan ondoren, ondoz ondoko bi hiruhilekotan negatiboa izan ostean, jaitsi egin da 2021eko uztailetik irailera, -%43,6ra, eta 2.652 ibilgailu gutxiago matrikulatu dira 2020ko aldi berean baino. Koronabirusaren krisiak Bizkaian automobilaren sektorea oztopatzen jarraitzen duela erakusten du, ibilgailu berrien eskaerak gora egiten ez duela. Mikrotxipen horniduraren krisia eta diesela eta gasolina 2035ean amaitzeko Europako Batzordeak egindako proposamenak ez dira lagungarriak egoera hobetzeko, ibilgailu elektrikoen eta hidrogeno-ibilgailuen aldeko apustuan.

Hala, nahiz eta Renove plana ekainean abian jarri, turismoen salmentak ez dira berreskuratzen, eta, 2021eko lehen bederatzi hilabeteetan, urte arteko -%17,5eko beherakada izan dute oraindik 2020ko aldi beraren aldean (ordurako -%27,5 jaitsi zen), guztira 2.220 matrikulazio gutxiago izan baitira irailera arte.

Bizkaian, aldiz, karga-ibilgailuen erosketa ondoz ondoko lau hiruhilekotan izan da positiboa, eta udako hiletan urte arteko %1,2 egin du gora (2020. urteko hirugarren hiruhilekoan -%15,8 jaitsi zen).

Kanpo-eskaera

2021eko otsailetik kanpoko merkataritzako eragiketek markatu dituzten erregistro onek ekitaldiko hirugarren hiruhilekoan jarraitzen dute, hornidura-kateen kolapsoak dakartzan arazoak gorabehera.

Industria, Merkataritza eta Turismo Ministerioko Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (MEI) arabera, uztailetik irailera, Bizkaitik kanporako salmentek erritmo oso onean gora egiten jarraitzen dute (%43,3), udaberrian lortutako emaitza ikusgarria baino pixka bat gutxiago (%48,8). Hala, hiru hiruhilekotan jarraian izan ditu emaitza positiboak, 2020ko amaieran urteko -%20,0ko beherakada handia izanda. Bai EAEn, bai Estatuan, Bizkaitik beherako esportazioak %22,2 eta %19,8 hazi dira, hurrenez hurren, hirugarren hiruhilekoan.

2021eko 3. hiruhilekoan pandemiaren aurreko esportazioen maila berreskuratzea lortu da, are gehiago, maila hori gainditu egin da, eta 2019ko 3. hiruhilekoarekin alderatuta, %13,3 hazi da.

Helmugen arabera, erkidego barruko entregak (%54,6) munduko gainerako lekuetara egindako esportazioak (%21,4) baino gehiago berreskuratu dira.

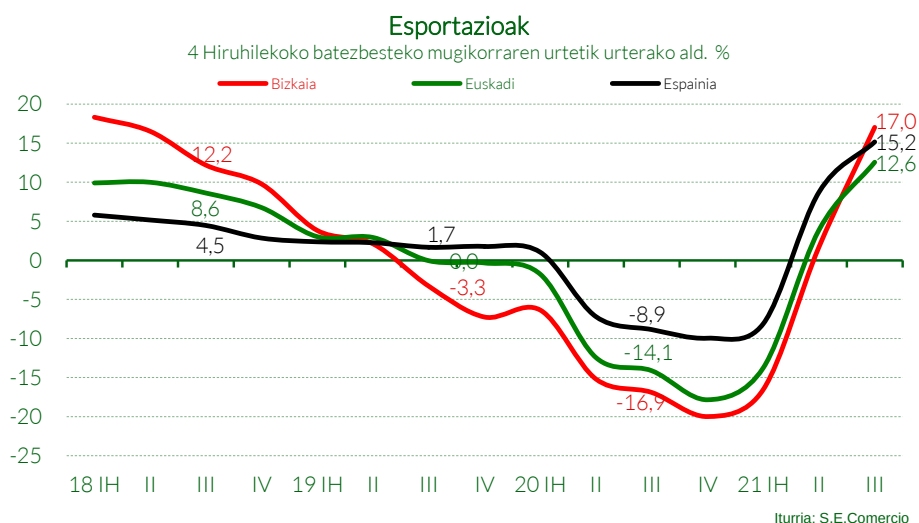
Partida guztien salmentak hazi egin dira, kontsumo-ondasun iraunkorrenak izan ezik (-%1,9), pisu erlatibo txikia baitute (%0,9). Igoeren artean nabarmentzekoak dira, esportazio

guztien aldean duten garrantziagatik, energia-produktuak (%127,0), erdi-manufakturak (%60,4), ekipo-ondasunak (%6,9) eta automobilgintza (%7,9). Aipaturiko sektore horiek guztiek lurraldeko esportazio guztien %90 hartzen dute guztira.

Jarduera globalaren susperraldiaren ildotik, inportazioek ere gora egiten jarraitzen dute 2021eko hirugarren hiruhilekoan, eta Bizkaian urte arteko %57,1 egin dute gora. Estatuan %25,1 igo dira, eta EAEko batez bestekoan %41,4. Erkidego barruko erosketek %37,4 egin dute gora, eta munduko gainerako lekuetako erosketek ia bikoiztu egin dute (%72,0).

Aurreko hiruhilekoan legez, inportazioen igoera orokorra izan da partida guztietan, Bestelako manufakturak izan ezik (-%1,5 urte artean), pisu erlatibo txikikoa (guztizkoaren %0,2). Gehien erosi den partida, energia-produktuena (%38,6), %77,6 hazi da. Bigarren hiruhilekoz jarraian positiboa izan da, zazpi hiruhilekotan behera egin ondoren. Atzetik datozen produktuek ere emaitza onak lortu dituzte, eta igoera esanguratsuak izan dituzte, hala nola erdi-manufaktura (%55,3, guztizkoaren %28,2), ekipamenduko ondasunek (guztizkoaren %5,9 eta %11,4) eta elikagaiek (guztizkoaren %94,1 eta %10,0).

Inportazioek esportazioak gaituzten dituztenez gero, Bizkaiko merkataritza-balantza negatiboa izan da hirugarren hiruhileko honetan, bigarren aldiz jarraian. 2020ko azken hiruhilekoan eta 2021eko lehenengoan, esportazioak inportazioak baino handiagoak izan ziren, eta horrek merkataritza-saldo positiboa eragin zuen, baina hori ez da ohikoa lurraldearen kanpoko sektorean.

Izan ere, pandemia aurretik, Bizkaiko merkataritza-balantza negatiboan kokatzen zen, eta, hiruhilekoko balioetan, XXI. mende osoan, 2016ko lehen hiruhilekoan, behin bakarrik sartu zen positibo.

Bizkaiko merkataritza-balantza energetikoa negatiboa da Petronor-en inportazioen ondorioz, eta saldo negatiboa %58,5 igo da 2021eko udako hilabeteetan, 2020ko aldi berarekin alderatuta. Bestalde, balantza komertzial ez-energetikoa positiboa izan da 2007tik, eta -%19,1 jaitsi da hirugarren hiruhilekoan, 2020ko aldi beraren aldean, lau hiruhilekotan gora egin ondoren.

Lan merkatua

Lan merkatuak jarduerak markatutako ibilbide bera erakusten du, eta enplegua modu sendoan suspertzen jarraitzen badu ere, aurreko hiruhilekoan baino erritmo askoz ere motelagoan egiten du, zeren eta orduan, bost hiruhilekotan negatiboan egon ondoren, sortutako lanpostuen kopurua izugarri handitu baitzen.

HKEen arabera, Bizkaiko ekonomian, 2021eko hirugarren hiruhilekoan, 479.488 dira lanaldi osoko lanpostu baliokideak. Hiruhileko arteko %0,8ko igoerarekin, aurreko hiruhilekoan baino 3.900 enplegu gehiago dira.

Urte arteko datuei dagokionez, igoera %3,8koa izan da (aurreko bigarren hiruhilekoan lortutako %16,5etik urrun), eta 17.625 lanpostu berreskuratu dira 2020ko uztail-irailarekin alderatuta (apiriletik ekainera bitartean 67.407 enplegu sortu ziren 2020ko aldi berarekin alderatuta betiere).

INEren Biztanleria Aktiboaren Inkestan eta Eustaten BJA inkestan nabarmentzen da lurraldeko langabezia-tasa izugarri jaitsi dela, hain zuzen ere biztanleria aktiboaren hazkundearen, ez-aktibo gisa mantendu diren pertsonen gorakada handiaren eta biztanleria landunaren gorakada handiagoaren ondorioz.

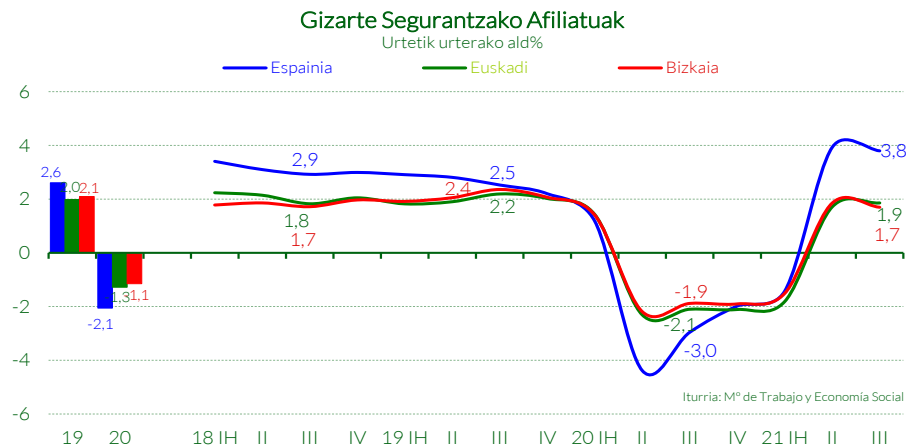
Hala, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, Bizkaian biztanleria aktiboa %0,6 hazi da 2021eko hirugarren hiruhilekoan 2020ko aldi beraren aldean, urte arteko terminoetan, eta igoera gertatu da bigarren hiruhilekoan jarraian, apiriletik ekainera %2,0 hazi ondoren. Era berean, biztanleria ez-aktiboaren beherakada esanguratsua gertatu da (-%2,3), eta 2020ko globalean %3,2 handitu zen.

Hiruhileko arteko terminoetan ere biztanleria aktiboa %2,0 hazi da urteko bigarren hiruhilekoaren aldean. 2020ko aldi berean, igoera %3,5koa izan zen, lehen alarma-egoera amaitu ondoren. Horren ondorioz, pertsona askok lana modu aktiboan bilatzeari utzi zioten, enplegatzaile posibleak jarduera geldirik zeudelako edo familiaren inguruabarrengatik (seme-alabak, mendeko pertsonak eta abar zaintzea).

Biztanleria landunak joera bera izan du, eta %2,5 igo da urte arteko terminoetan (biztanleria aktiboa baino gehiago). Hiru hilez behin, berriz, %3,4 igo da, biztanleria aktiboa baino proportzio handiagoan hain zuzen.

Aurrekoaren ondorioz, 2021eko uztailetik irailera, langabeen kopuruak behera egin du, bai urte arteko terminoetan, bai hiruhileko artekoetan: -%13,9 eta -%9,6, hurrenez hurren. Kopuru gordinetan, langabeen kopurua 8.700 jaitsi da 2020ko aldi berarekin alderatuta, eta 5.700 aurreko hiruhilekoarekin konparatuta.

Datu horiek kontuan hartuta, 2021eko hirugarren hiruhilekoan langabezia-tasa %10,0ra jaitsi da, bigarren hiruhilekoan baino 1,3 puntu gutxiago eta duela urtebete baino 1,7 gutxiago.

Eustaten BJAk lan merkatuaren datu positiboak bermatzen ditu, eta susperraldi ekonomikoarekin bat etorriz, bilakaera positibo oso nabarmena erakusten dute. 2021eko hirugarren hiruhilekoan, lurraldeko biztanleria aktiboa %1,5 hazi da urte arteko terminoetan, baina aurreko hiruhilekoarekin alderatuta -%0,6 galdu du, biztanleria ez-aktiboa %1,2 igo delako. Biztanleria landunen kopuruak 16.300 pertsonako gehikuntza izan du duela urtebete baino (%3,5 gehiago), eta 5.000 gehiago aurreko hiruhilekoaren aldean (%1,0 gehiago).

Langabeak 53.800 dira, -%13,6ko jaitsiera berdinarekin, bai urte artekoa bai hiruhileko artekoa, eta bi kasuetan erreferentziazko aldi baino 8.500 pertsona gutxiago dira lanik gabe. Beste lurraldeetan, Gipuzkoan bakarrik hazi da biztanleria langabea urte arteko terminoetan (%4,8). Araban, oster, Bizkaian baino gehiago jaitsi da (-%19,0). Urteko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta, langabeen jaitsiera bi lurraldeetan gertatu da, batez ere Araban (-%17,2) Gipuzkoan (-%14,8) baino.

Eustaten arabera, 2021eko hirugarren hiruhilekoan, Bizkaiko langabezia-tasa pandemiaren aurreko garaia azpiko mailetan kokatu da, %9,9raino jaitsita, duela urtebete baino 1,8 puntu gutxiago eta aurreko hiruhilekoan baino puntu eta erdi gutxiago. EAEko batez bestekoaren gainetik dago, %8,9raino jaitsi baita.

Sexuen arabera, BJAren arabera langabezia-tasa %9,4an dago emakumeen artean, aurreko hiruhilekoan baino puntu bat beherago. Gizonena, berriz, bi puntu jaitsi da eta %10,4an dago.

Gizarte Segurantzaren datuek berresten dute enpleguak suspertzen jarraitzen duela, nahiz eta aurrerapausoak moteldu egin diren, hirugarren hiruhilekoan afiliazioen kopuruak behera egin baitu apiriletik ekainera bitarteko aldiarekin erkatuta. 2021eko hirugarren hiruhilekoan, eta batez besteko terminoetan, Bizkaian 479.305 afiliazio izan ziren, hau da, 2020ko hiruhileko berean baino 7.990 gehiago, eta urte arteko %1,7ko hazkundea (apiriletik ekainera arteko %1,8 baino hamarren bat gutxiago), EAEko (%1,9) eta Estatuko (%3,8) batez bestekoak baino txikiagoa. Hala ere, bigarren hiruhilekoaren aldean 3.398 afiliazio gutxiago daude (-%0,7), eta apiriletik ekainera %0,8ko igoera izan zuten hiruhileko artean.

EEEen dauden afiliatuei dagokienez, Gizarte Segurantzak emandako datuen arabera, 2021eko abuztuan 6.151 pertsona zeuden egoera horretan Bizkaian, eta 2020. urteko

abuztuan, berriz, 15.425 pertsona zeuden egoera horretan. Horrek esan nahi du EEEdak -%60,1 jaitsi direla urtebetean.

SEPEren datuek gainerako adierazleek emandako informazioa bermatzen dute, hain zuzen ere, 2020rako eta 2021eko lehen hiruhilekorako pandemiaren agerpenak ekarri zuen atzerakada izugarriaren ondoren lan-merkatua suspertzeari buruzkoa.

2021eko udan, Bizkaiko batez besteko langabeak 68.500 ziren, duela urtebete baino 12.200 gutxiago, hau da, urtetik urterako beherakada -%15,2koa izan zen. Langabeziaren jaitsiera EAEkoa baino txikiagoa da (-%16,9), baina Estatuak lortutakoa baino askoz handiagoa (-%11,8).

Hiru hilekoetako kopuruetan, apiril eta ekainean urteko lehen hiruhilekoan baino 3.000 langabetu gutxiago izan ondoren (-%4,1eko jaitsiera), enpleguaren susperraldia moteldu egin da eta 1.800 langabetu gutxiago erregistratu dira, aurreko hiruhilekoan baino -%2,6 gutxiago. Hiruhileko arteko jaitsiera hori -%3,0 baino pixka bat txikiagoa da EAE osoan uztailetik irailera, eta Estatuan, berriz, askoz handiagoa (-%11,5).

Sektoreka, SEPEn erregistratutako biztanle guztietatik, 46.039 (guztizkoaren %67,5) zerbitzuen sektorean aurreko enplegu batetik zetozen, 7.064 (guztizkoaren %10,3) Industrietatik, 5.310 Eraikuntzatik (guztizkoaren %7,8), 1.194 lehen sektoretik (guztizkoaren %1,8) eta gainerako 8.646 lagunek (guztizkoaren %12,7) ez zuten aurreko enplegurik.

Hala eta guztiz ere, 2021eko hirugarren hiruhilekoan, Bizkaiko langabezia-tasa %12,6 izan zen, aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren gutxiago eta duela urtebete baino 1,6 puntu gehiago (%14,2). Hala, Bizkaian erregistratutako langabezia %11,2 da EAEen eta %14,7 Estatuan.

Sozietatearen demografia

Sozietateen arloari dagokionez, 2021eko hirugarren hiruhilekoan 327 sozietate eratu dira, 2020ko aldi berean baino hogeita hiru gehiago, eta harpidetutako kapitala izugarri handitu da: 2020ko uztaillean eta irailean 11 milioi euro inguru izatetik 2021eko aldi berean 193 milioi euro baino gehiago izatera igaro da.

Uztailetik irailera, 120 sozietatek handitu dute kapitala Bizkaian, 2020ko hiruhileko berean baino hiru gehiago, nahiz eta kapital zabaldua -%30,4 murriztu den.

2021eko udako hiletan %25,0 hazi da desagiten diren sozietateen kopurua, eta egoera hori gertatzen den ondoz ondoko hirugarren hiruhilekoa da dagoeneko.

Prezioen bilakaera

HKEen datuekin, Bizkaiko prezio korranteetako BPGd-a 9.827,1 milioi eurokoa izan da 2021eko hirugarren hiruhilekoan, duela urtebete baino 573,8 milioi gehiago, hots, urte arteko hazkundea %6,2koa izan da. BPGd-aren bolumenaren hazkunde zenbatetsia %4,0koa izan dela gehitzen badugu, prezioen deflatoarea %2,16koa dela ikusiko dugu.

Inflazioari dagokionez, prezioen igoera etengabea izan da 2021eko martxotik, batez ere energiaren prezioen etengabeko igoeragatik, 2020. urtean kontsumoaren eta jardueraren

orokorraren geldialdiaren ondorioz 2019. urtearekiko aldaketarik gabe itxi ondoren. Urriko azken datuak Bizkaiko prezioen aldakuntza-tasa adierazten du, Kontsumoko Prezioen Indizearen (KPI) bidez neurtuta: %4,9.

Urrira arte, batez besteko metatuan, Etxebizitzaren (%9,9) eta Garraioaren (%6,0) prezioen igoera nabarmentzen da. Saskiaren bi osagaik, oster, tasa negatiboak izan dituzte: komunikazioek (-%3,5) eta aisia eta kulturak (-%0,4).

Epe laburrerako aurreikuspenak

EAE osorako bezala, eutsi egiten zaie aurreko buletinean Bizkairako zehaztutako aurreikuspenei. Pandemiak eragindako astindu ikaragarriaren ondoren jarduera berreskuratzeko prozesuaren barruan, egonkortze-fasean sartu da susperraldia. Hala ere, Eustatek EAEko hiruhilekoko kontuak argitaratu zituenean, eta 2021eko hirugarren hiruhilekoan jarduerak espero zena baino aurrerapen txikiagoa izan duela kontuan hartuta, Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak iragarri du aurreikuspenak berrikusiko direla urtea amaitu baino lehen.

Jarduera ekonomikoa suspertzen hasteko, 2021eko bigarren hiruhilekora arte itxaron behar izan da, lehenengoa oztopatu ondoren, hirugarren olatuaren gogortasunagatik eta txertaketa-kanpaina astiro hasteagatik.

Hala, bigarren seiuhilekoan jarduera maila oso garrantzitsua izango dela aurreikusten bada ere, Eusko Jaurlaritzak, oraingoz eta iragarritako eguneratzearen faltan, ekitaldi honetarako irailean (ekainean bezala) egingo dituen hazkunderako aurreikuspenei eutsiko die, %6,7an. Bizkaiak Euskadiko produktuaren %50 baino pixka bat gehiago hartzen duela kontuan hartuta, lurraldearen hazkundera ez litzateke datu horretatik urrundu behar.

EAE osoan bezala, barneko eskaria izango da suspertzearen eragilea, eta industria-sektoreak lurraldean duen indarra eta kanporako orientazioa suspertzeko funtsezko faktore bihurtu beharko dira.

Zerbitzuen sektoreak, mugikortasunaren murrizketen eta edukieren ezarpenaren ondorioz 2020an lortutako emaitza txarren ondoren, muga horiek erlaxatu ahala bultzada hartu beharko du, batez ere ostalaritzaren eta jatetxeen arloetan eta merkataritzan.

Datorren ekitaldirako BPGd-a %6,4 haziko dela aurreikusten da EAEn, hau da, gorantz zazpi hamarren hobetuko dela. Datu horrek Bizkaian lortutakoaren oso antzekoa izan beharko luke, eta hobekuntza, batez ere, Europako Funtsak gauzatzeak ekarriko luke.

Susperraldia sendotzeko, Bizkaiak I+G+B jardueren aldeko apustu irmoa egiten jarraitu behar du, baita garapen jasangarriko helburuekin (GJH) bat egingo duen ekonomiaren aldekoa ere, lankidetzeta publiko-pribatuaren inguruan egituratuta eta kanpoko ikuspegia kontuan hartuta, lurraldea mundu mailako erreferente bihurtu dadin energia jasangarriari dagokionez.

Inguruko gainerako ekonomiek bezala, Bizkaiak ere zenbait erronkari aurre egin beharko die, eta erronka horiek oso modu serioan baldintzatu lezake lurraldearen ekonomiaren etorkizuneko bilakaera. Horien artean, pandemiaren garapena bera nabarmentzen da,

hainbat aldaera agertuta, hornidura-kateen kolapsoa eta prezioen etengabeko igoera, batez ere energetikoen.

Bizkaiko jardura ekonomikoa 2019ko mailetara iristea espero den arren, koronabirusaren krisiaren aurretik, 2022. urtearen erdialdean, aurreko paragrafoan aipatutako arriskuek susperraldia atzeratu lezakete.

Ekonomiaren Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald%

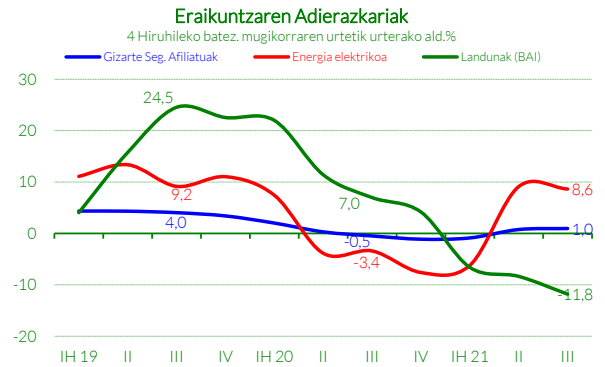
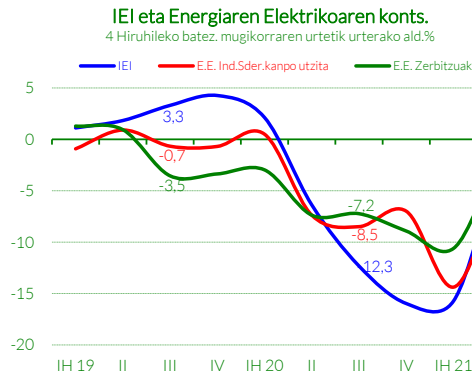
	Iturria	Epealdia	Bizkaia		Euskadi		Espainia	
			2020	2021	2020	2021	2020	2021
BPG BOLUMINA	Eustat/INE	III Hiruhilekoa	-7,7	4,0	-8,1	3,9	-8,7	2,7
BPG NOMINALA	Eustat/INE	III Hiruhilekoa	-8,1	6,2	-8,4	6,2	-7,2	4,2
EKOIZPENA								
-I.E.I. Orokorra	Eustat/INE	Urt.-Iraila	-16,6	9,7	-14,9	11,7	-11,5	9,1
-I.E.I. Orokorra zuzenduta	Eustat/INE	Urt.-Iraila	-17,4	10,3	-15,4	11,9	-12,2	9,5
-Landunak Guztira	INE	III Hiruhilekoa	-1,6	2,5	-1,0	1,9	-3,5	4,5
-Landunak Guztira	Eustat	III Hiruhilekoa	-4,1	3,5	-4,2	3,6	--	--
-Gizarte Segurantzako Afiliatuak	G. Segurantza	Urt.-Iraila	-0,9	0,7	-1,0	0,6	-2,1	2,1
INDUSTRIA								
-I.E.I. Ateratze Industriak	Eustat/INE	Urt.-Iraila	-21,0	30,3	4,9	2,0	-5,8	7,4
-I.E.I. Beste Manufakturak	Eustat/INE	Urt.-Iraila	-17,8	13,7	-15,7	13,6	-12,6	10,8
-I.E.I. E.Elek., Gasa eta Ura	Eustat/INE	Urt.-Iraila	-10,3	-11,7	-9,7	-4,2	-6,6	2,5
-Landunak Industrian	INE	III Hiruhilekoa	1,3	19,6	-3,5	11,4	-4,5	1,5
-Landunak Industrian	Eustat	III Hiruhilekoa	-1,2	5,0	-2,1	1,9	--	--
-E. Elek. kontsumoa Industrian	Iberdrola	Urt.-Iraila	-15,7	15,6	-13,7	12,6	--	--
-E. Elek. kontsumoa Ind. Sid. Gabe	Iberdrola	Urt.-Iraila	-10,0	-6,2	-10,1	3,7	--	--
ERAIKINTZA								
-Landunak Eraikintza	INE	III Hiruhilekoa	5,8	-8,6	-1,5	-12,0	-1,6	3,5
-Landunak Eraikintza	Eustat	III Hiruhilekoa	7,1	-3,0	-1,2	6,7	--	--
-En. Elek. kontsumoa Eraikintzan	Iberdrola	Urt.-Iraila	-9,0	13,2	-11,3	10,2	--	--
ZERBITZUEN SEKTOREA								
-Bidaia-irteerak Mugimendua	INE	Urt.-Iraila	-60,4	34,5	-57,3	40,0	-65,7	43,2
-Bidaia-irteerak Mugimendua	Eustat	Urt.-Iraila	-62,6	48,5	-57,9	44,8	--	--
-Gauak	INE	Urt.-Iraila	-60,8	37,3	-58,5	42,4	-71,0	49,4
-Gauak	Eustat	Urt.-Iraila	-62,1	47,4	-58,7	44,9	--	--
-Landunak Zerbitzuetan	INE	III Hiruhilekoa	-2,3	-0,9	0,4	0,6	-3,5	5,1
-Landunak Zerbitzuetan	Eustat	III Hiruhilekoa	-5,2	3,7	-4,7	4,0	--	--
-En. Elek. kontsumoa Zerbitzuetan	Iberdrola	Urt.-Iraila	-9,9	2,4	-9,7	3,4	--	--
LAN MERKATUA								
-Langabezia Tasa	INE	III Hiruhilekoa	11,7	10,0	10,3	9,9	16,3	14,6
-Langabezia Tasa	Eustat	III Hiruhilekoa	11,7	9,9	10,1	8,9	--	--
-Erregistratutako Langabezia	SEPE	Urt.-Iraila	15,4	-3,4	17,3	-3,8	16,7	1,1
-Erregistratutako Kolokazioak	SEPE	Urt.-Iraila	-32,0	18,7	-31,7	20,4	-30,3	17,9
BARRU ESKARIA								
-I.E.I. Kontsumo Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Iraila	--	--	-7,3	12,0	-8,9	7,8
-Turismo-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Iraila	-27,5	-17,5	-26,4	-14,5	-37,8	8,8
-E. Elek. kontsumoa Etxeetan	Iberdrola	Urt.-Iraila	0,7	-1,6	1,5	-1,4	--	--
-I.E.I. Ekipamendu Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Iraila	--	--	-14,7	13,8	-19,9	11,5
-Zama-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Iraila	-31,4	21,5	-27,3	25,0	-28,2	22,3
KANPOKO ESKARIA								
-Esportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-20,7	32,7	-19,7	23,3	-12,6	22,1
-Esp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-13,2	33,6	-17,2	23,2	-10,4	20,7
-Esp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-13,4	43,8	-16,2	26,6	-9,2	22,4
-Esp. E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-12,8	14,0	-19,3	15,4	-12,8	17,1
-Inportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-28,2	31,3	-24,0	29,4	-17,2	21,9
-Inp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-14,0	29,0	-16,3	28,0	-13,8	19,0
-Inp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-15,5	26,8	-19,0	28,6	-15,4	18,3
-Inp. E.E. munduko gainerakoak	S.E.Comercio	Urt.-Iraila	-11,9	31,9	-10,4	26,7	-11,6	19,9
PREZIO ETA SOLDATAK								
-KPI	INE	Urt.-Iraila	0,0	2,3	0,0	2,3	-0,2	2,2
-PIIA	INE	Urt.-Iraila	--	--	-7,6	11,9	-4,8	12,0
-Itundutako soldata-igoera	Mº de Empleo	Urt.-Iraila	1,7	1,1	1,7	0,8	1,9	1,5
EKONOMIAREN FINANTZAKETA								
-Kredituak S. Egoiliarretan	BdE	II Hiruhilekoa	-0,2	-2,0	1,3	-1,1	2,4	-0,2
-Gordailuak S. Egoiliarretan	BdE	II Hiruhilekoa	3,7	0,5	5,7	3,6	6,8	5,6

Daturik gabe=d.g.

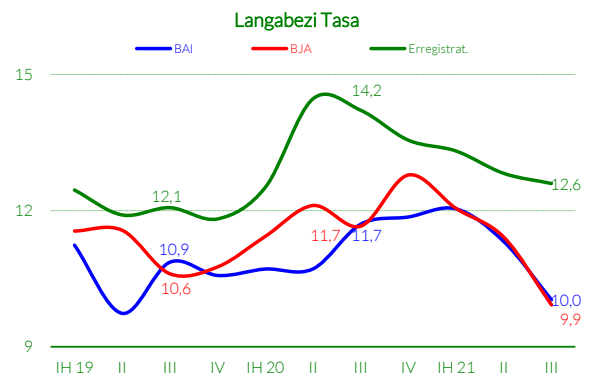
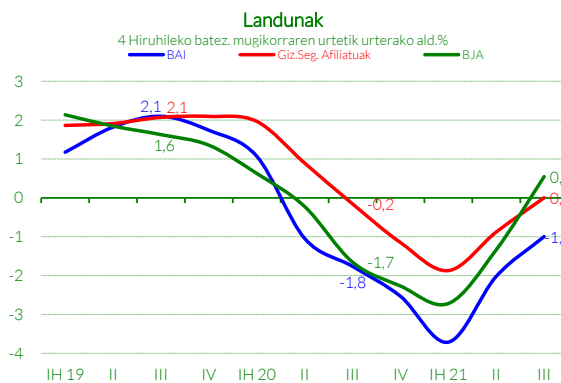
BPG Espainia Aurrerapena

Bizkaiko Abagune Ekonomikoaren Laburpen Grafikoa

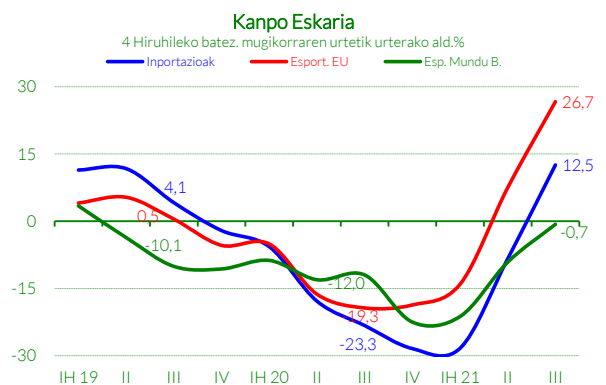
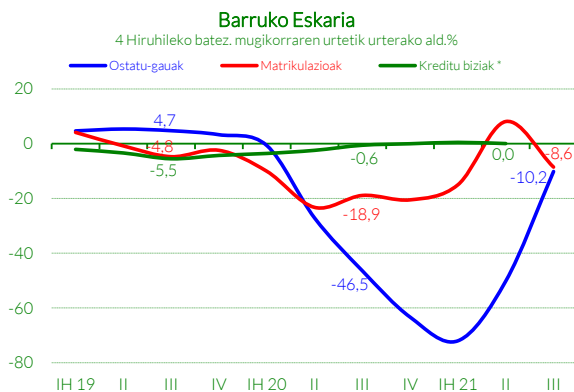
Ekoizpen Jarduera

Lan Merkatua

Barruko Eskaria eta Kanpokoa

ZERGA ABAGUNEA

2021eko lehen bederatzi hilabeteetan, pixkanaka hobetu da Espainiako Bankuaren Hiruhileroko Balantzeen Zentralaren (HBZ) lagina osatzen duten enpresen egoera ekonomikoa eta finantzarioa, eta 2020an galdutakoaren zati bat berreskuratu ahal izan da, ekonomia oro har suspertzearen ildotik. Jarduerari emandako bultzada hori bereziki esanguratsua izan da apiriletik aurrera.

Jardueraren bilakaera positiboa berresten du balio erantsi gordinak (BEGd) duen emaitza bikainak. Izan ere, balio nominaletan, urte arteko %10,9 egin du gora sozietate ez-finantzarioetan, eta 2020an, aldiz, %22,2ko beherakada izan da pandemiak eragindako krisiaren ondorioz. Hiruhilekoen arabera, 2021eko lehenengo hiruhilekoan urte arteko %-1,1eko jaitsiera txikia jaso zen urtarritetik martxora, eta bigarren hiruhilekoan %25,2raino igo zen. Ondoren, igoera txikiagoa izan zen udako hilabeteetan, %11,1ekoa.

Sektorekako azterketak ez du ibilbide homogeneorik erakusten. Alde batetik, hazkundera oso handia da industrian (%48,5) eta merkataritzaren eta ostalaritzaren sektorean (%10,1). Informazioaren eta komunikazioen adarreko enpresek, ostera, emaitza negatiboak izan dituzte BEGd-an irailera arte (-%4,9). Edozelan ere, HBZen enpresa guztien BEGd-a, 2021eko lehen bederatzi hilabeteetan, %13,8 azpitik zegoen 2019ko urtarritetik irailera erregistratutako mailekin alderatuta.

2021eko irailera arte, langile-gastuak %1,7 hazi ziren, batez besteko plantilla efektiboak igo zirelako batez beste. Batez besteko ordainsariek, berriz, behera egin zuten pixka bat. Benetako enplegua %2,3 hazi zen aldi horretako batez bestekoaren arabera, eta aurreko urtean -%6,2 jaitsi zen. Igoera hori gorabehera, lagineko enpresen batez besteko plantillak %3,8 azpitik zeuden artean 2019ko aldi berean baino.

Jarduera berraktibatzearen ondorioz, emaitza ekonomiko gordinak (EEG) urte arteko %24,8ko hazkunde handia izan du (oraindik ere -%22,6 pandemiaren aurreko mailen azpitik). Finantza-sarrerak -%4,1 jaitsi ziren, jasotako dibidendu txikiagoen ondorioz (-%9,8), kobratutako interesak %12,4 igo baitziren. Finantza-gastuek gutxitzen jarraitzen dute (-%8,2), batez ere enpresen finantzaketa-kostuen jaitsieragatik. Aurreko guztiagatik, hain zuzen ere emaitza arrunt garbia (EAG) nabarmen hazi zen (%94,9), aurreko urteko aldi berean -%71,1eko jaitsiera handia izan bazuen ere.

Ezohiko gastu eta sarreraren bilakaerak eragin positiboa izan zuen azken emaitzan, 2020an sortutako minusbaliotasun eta balio-galera handiak eta uneko urtean erregistratutako gainbalioak batera izan zirelako, bi kasuetan aktibo finantzarioen salmenta-eragiketetan eta balio-alaketetan sortuak. Hala, BEGd-aren gainean ehunekotan adierazitako azken emaitza garbiak %17,6ko datu positiboa du, eta -%14,6koa izan zen 2020an.

Errentagarritasun arrunteko ratioek oso emaitza onak lortzen dituzte etekin arruntak handitzearen ondorioz. Aktiboaren ohiko errentagarritasuna, nahiz eta aurreko hiruhilekoarekin alderatuta zazpi hamarren gehiago izan eta urte arteko %2,8 hazi, oraindik urrun dago 2019ko aldi bereko %4,5etik. Baliabide propioen gaineko errentagarritasuna gehiago igo zen, puntu eta erdi, urte arteko %3,8ra iritsi arte. Inoren finantzaketaren batez besteko kostuak azken urteetako beheranzko joerari eusten dio, eta urte arteko -%1,6 jaitsi da (2019an baino bi hamarren gutxiago). Aktiboaren errentagarritasuna kostutik gora

berreskuratuta, bi ratioen arteko diferentzialak bederatzi hamarren egin du hobera, aurreko urtearekin alderatuta, eta ehuneko 1,2 puntukoa da.

Enpresen batez besteko likidezia-ratioa pixka batek behera egin zuen 2021eko urtarritetik irailera bitartean, 2020an izandako gorakada handiaren ondoren. Horrek esan nahi du ziurgabetasuna pixkanaka gutxitzeak lagundu duela gero eta enpresa gehiagok aurreko urtean metatutako likidezia-koltxoien zati bat askatzen.

Estatuaren zerga-bilketa, 2021eko urtarritetik irailera bitarteko aldian, lurralde-administrazioei egotz dakiekeen partaidetza barne, 153.920 milioi eurora iritsi da, eta %14,1eko igoera izan du 2020ko aldi beraren aldean. Igoera zuzeneko zergen (%14,8) eta zeharkako zergen (%13,1) aurrerapenak eragin dute.

Hazkunde izenduna eta diru-bilketaren garapena

Martxotik aurrera, EAEko eta lurralde historiko bakoitzeko zerga-bilketak ibilbide positiboa izan zuen, eta, horren arabera, urtea ixtean hasieran aurreikusitakoak baino askoz zerga-sarrera handiagoak izan ziren, jarduera ekonomikoaren eta kontsumoaren berreskurapen orokorraren ondorioz.

Ekitaldi honetako bilketaren emaitzak aztertzean, kontuan hartu behar da homogeneousak ez diren bi urteko datuak alderatzen ari direla. Izan ere, 2020an hartu ziren neurriak eta 2021ean oraindik hartzen ari direnak pandemiak zergadunengan dituen ondorio ekonomikoak arintzeko. Neurri horiek eragina izan dute bai zerga-sarreraren egutegian, bai bilketa efektiboan. Neurriek zerga-sarreraren egutegiari eta bilketa eraginkorrari eragin die.

EAEko zerga itunduen bidezko bilketa gordina 13.571,9 milioi eurokoa izan da 2021eko urtarritetik irailera. Hala, urtetik urterako igoera handia lortu da, %15,1ekoa, 11.786,5 milioien aldean, eta -%12,4ko beherakada 2021eko aldi berean.

Bizkaian, urteko lehen bederatzi hilabeteetan itundutako zergengatikoko diru-sarrera gordinak 8.110,5 milioi eurokoak izan dira (EAEko guztizkoaren %59,8, duela urtebete baino ia bi puntu gehiago). 2020ko aldi berean bildutako 6.835,9 milioien aldean, igoera nabarmena izan da, %18,6koa (2020ko aldi berean %-14,9 jaitsi ziren). Igoera Arabak (%11,2) eta Gipuzkoak (%9,9) lortutakoa baino handiagoa da.

Foru Administrazioek aldi horretan egindako itzulketak pixka bat jaitsi ziren EAEn, urte arteko -%0,2, 2020ko urtarritetik irailera %4,1eko igoeraren aldean. Lurraldeka, Bizkaian %3,3 hazi dira eta Gipuzkoan %0,2; Araban, berriz, %-9,3 jaitsi dira.

Hala, EAEko zerga itunduen bidezko bilketa garbia, 2021eko irailera arte, 10.821,7 milioi eurokoa izan da, %19,8ko hazkunde handia izanik. Duela urtebete, berriz, bilketa -%16,5 jaitsi zen, eta 9.031,1 milioi euroan geratu zen.

Bizkaian, foru aldundien arteko doikuntzak egin aurretik, itundutako zergengatikoko diru-sarrera garbiak, urtarritetik irailera bitartean, 6.842,3 milioi eurora iritsi dira, 2020. urtean baino %22,0 eta 1.233,7 milioi euro gehiagoko aurrerapenarekin, zeren eta urte arteko -%17,2ko atzerakada izan baitzuen.

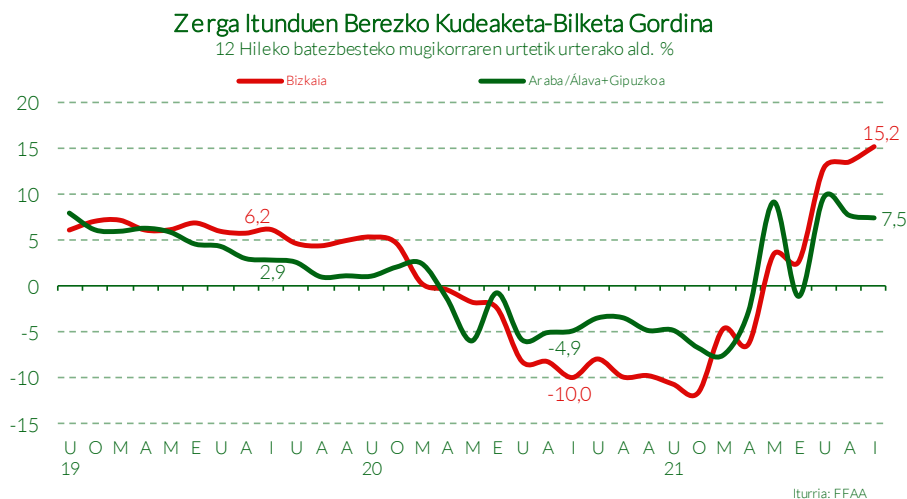
Estatuarekiko doikuntzak alde batera uzten baditugu (636,7 milioi eta %31,0ko igoera 2020. urtearekiko), EAEn kudeaketa propioaren bidezko bilketa garbia (guztizkoaren %94,1) 10.185,0 milioikoa izan da 2021eko lehen bederatzir hilabeteetan, urte arteko %19,2ko igoerarekin (2020. urtean -%15,4 jaitsi zen), bai bilketa gordinaren igoeraren (%15,1) bai bolumenaren igoeraren (%0,2) baterako ondorioa.

Bizkaian, foru aldundiekin eta Estatuarekin doikuntzak egin aurretik, kudeaketa propioa dela bide itundutako zergengatik diru-sarrera garbiak lehenengo lauhilekoan 6.522,1 milioi eurora iritsi ziren, hain zuzen 2020ko denboraldi berean baino 1.158,5 milioi gehiago. Datu horrek esan nahi du urte batetik bestera %21,6ko igoera izan zela, eta duela urtebete -%16,4ko jaitsiera izan zela, EAEko batez bestekoak (%19,2) baino handiagoa.

Era berean, foru aldundien artean BEZaren eta Fabrikazioko zerga berezien bilketan ekarpen-koefizienteen arabera doikuntzak egin ondoren, eta lurralde historikoen arteko transferentziak egin ostean, Bizkaiko kudeaketa propioaren ondoriozko diru-sarrera garbiak, 2021eko lehen 9 hilabeteetan, 5.334,5 milioi eurora iritsi dira (2020an baino 893,3 milioi gehiago), urte arteko gorakada handiarekin, duela urte bateko -%17,3ko beherakadaren aldean.

Hortaz, Bizkaiko irailera arteko kudeaketa propioaren ondoriozko diru-sarrerari dagokienez, aurrekontuaren %72,7 gauzatu da (7.341,6 milioi euroko aurrekontuaren gainean).

Kapituluka, kudeaketa propioaren barruan, EAEn zerga-bilketa urtarritetik apirilera zuzeneko zergen (%18,5) eta zeharkakoaren (%19,7) hazkuntzek bideratu dute. Bizkaian, foru aldundien arteko doikuntzak egin aurretik, zerga-bilketak gorakada handia izan du (%21,6), zuzeneko zergen (%20,3) eta zeharkako zergen (%22,5) igoerek bultzatuta.

Eskura ditugun azken datuei dagokienez, kontuan izan behar da Bizkaiko lurraldeko urriko zerga-sarrerak indargabetuta daudela. Urriaren 25eko 1778/2021 Foru Aginduaren arabera, urriaren 26ko mugaegunari dagokion bilketa, atzerapenei eta tasei dagozkien zenbatekoak izan ezik, azarora ekarri da. Horrek EAEko guztizkoa ere desitxuratzen du. Izan ere, Bizkaiko diru-sarreraren %50 baino gehiago da, eta gainerako lurraldeetako diru-sarrerekin alderatzen da.

Zuzeneko zergapetzearen bilakaera

Lan-atxikipenengatik diru-sarreraren bilakaera bikainak elementu erabakigarria izaten jarraitzen du zuzeneko zerga-bilketaren hazkundera.

EAEen zuzeneko ezarpen gordinak, 2021eko lehen bederatzi hilabeteetan, %14,7ko urte arteko igoera izan zuen, 2020an, aldiz, -%11,1eko jaitsiera izan zuen. Igoera hiru lurraldeetan gertatu da, eta handiena Bizkaian izan da, %17,6koa (2020an jaitsi zen gehien, -%15,3). Ondoren, Araban, %15,1 egin du gora (2020an, -%2,8), eta Gipuzkoan, berriz, -%10,1.

EAEen irailera arte zuzeneko zergengatik egindako itzulketak -%3,7 jaitsi dira, eta 2020ko aldi berean %1,0 igo. Jaitsiera hori gertatu da Bizkaian eta Araban %2,1 eta %7,4 igo direlako, hurrenez hurren, eta Gipuzkoan, berriz, -%14,5 egin du behera.

2020ko aldi berean, itzulketak kontrako bidea izan zuen: -%6,1 Bizkaian eta -%13,3 Araban; Gipuzkoan, berriz, %18,4 igo ziren.

Hala, 2021eko lehenengo bederatzi hilabeteetan, Euskadiko zuzeneko bilketa garbia %18,5 igo da, Bizkaian %20,4, Gipuzkoan %16,2 eta Araban %16,4 igo baita.

Susperraldi ekonomikoaren ondorioz, enplegua berreskuratu da, eta halaxe ageri da iraileko metatutan. 2021eko lehen bederatzi hilabeteetan, lan-atxikipenek, zuzeneko zergen osagai nagusiak, %5,7ko urte arteko igoera metatu dute Bizkaian. 2020ko aldi berean, %1,5eko gorakada lortu zuten, alarma-egoera amaitu ondorengo hilabeteetan enpleguak izandako hobekuntzaren ondoren.

2021eko urtarritetik irailera bitartean, Lurraldeak 2.189,3 milioi euro bildu ditu kontzeptu horrengatik, 2020an baino 118,4 milioi gehiago. Beste bi lurraldeetan ere zerga-bilketa handiagoa izan da, Gipuzkoan %9,7 eta Araban %4,3, eta EAEko batez bestekoa %6,7koa da.

Bizkaian lan-atxikipenak izan dituzten Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorreko afiliazioen datuak aurtengo apirilean hasi ziren zifra positiboak erakusten, betiere 12 hilabetez atzera egin ondoren.

Iraila arteko hileko batez bestekoa %0,7 igo da (aurreko urteko -%0,8ko jaitsieraren aldean), EAEko batez bestekoaren berdina eta Estatu osoko %2,4ko gorakadatik urrun (2020ko irailean jaitsiera askoz handiagoa izan zuen, -%2,3).

Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioaren datuen arabera, Bizkaiko hitzarmenetan itundutako batez besteko soldata-igoera %1,1ekoa da 2021eko irailera arte, eta sei hamarren galdu ditu 2020. urtearekin alderatuta (%1,7).

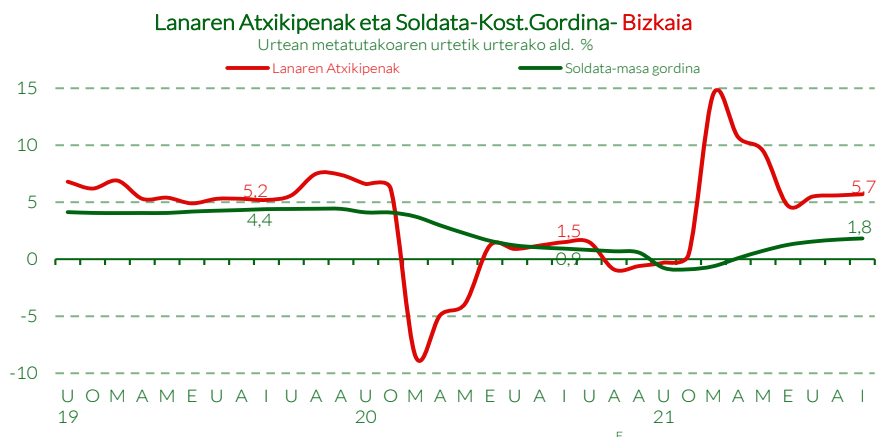
EAEko batez bestekoaren gaintik dago (%0,8), eta estatuko batez bestekoaren azpitik (%1,5). Kapital higigarrien atxikipenak %39,6 hazi ziren 2021eko urtarritetik irailera, eta ondare-irabaziak %31,9. 2020ko aldi berean, ondare-irabaziak %65,0 igo ziren, eta atxikipenak, berriz, %5,5. Higiezinen kapitalaren atxikipenak -%12,4 jaitsi ziren 2020ko irailera arte, eta 2021eko aldi berean %7,1 igo ziren. Era berean, ordainketa zatikatuak %23,8 hazi dira.

PFEZaren kuota diferentzialari dagokionez, emaitza negatiboa murriztu egin da, 2020ko irailera arte -378,0 milioi eurokoa izatetik 2021eko lehen bederatzi hilabeteetan -138,6 milioi euroa izatera igaro baita. Hala gertatu da 2020ko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren aitortpenaren kanpaina irailaren 30ean amaitu zelako: hiru hilabete gehiago luzatu zen haren iraupen arrunta izan zuenaren aldean eta diru-sarrerak epe horretara arte atzeratu ziren (eta bigarren kasuan azarora arte).

Bizkaian, Sozietateen gaineko Zergaren bilketa $-3,0\%$ jaitsi da, balio gordinetan, baina 2020ko aldi berean $-25,2\%$ jaitsi da.

Egindako itzulketak $3,1\%$ igo ziren, eta duela urtebete, berriz, $18,0\%$. Aurrekoaren ondorioz, 2021eko urtariletik irailera bitartean $-3,2\%$ jaitsi da Sozietateen gaineko Zergaren bilketa garbia, eta 2020an, berriz, jaitsiera handia: $-26,2\%$.

Zuzeneko zergapetzea osatzen duten gainerako figurei dagokionez, Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren ($64,1\%$), Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren ($24,5\%$) eta, batez ere, Ondarearen gaineko Zergaren (1,5 milioi bilketatik 80,2 milioi biltzera igaro da) bilketan izandako igoera nabarmendu behar da, borondatezko aurkezpen-aldia (2021eko ekainaren 30ean eta 2020ko irailaren 30ean) amaitu zen egun desberdinagatik.

Zeharkako zergapetzearen bilakaera

Zeharkako zergen bilketak kontsumoa suspertu du, mugikortasunaren mugak apurka-apurka kendu eta txertaketa-kanpainak aurrera egin ondoren.

2021eko irailera arte, EAEn kudeaketa propioaren zeharkako zergapetze gordina $15,1\%$ hazi da urte arteko terminoetan. Horrek esan nahi du, egindako itzulketen $2,6\%$ igoerarekin batera, bilketa garbiak $19,7\%$ egin duela gora. Duela urtebete, berriz, $-17,4\%$ jaitsi zen, kudeaketa propioaren ondoriozko sarrera gordinak $-13,1\%$ egin baitzuten behera, eta itzulketek $1,2\%$ egin zuten gora.

Bizkaian, kudeaketa propioaren bidezko zeharkako bilketa gordinak, foru aldundien arteko doikuntzak egin aurretik, urte arteko $19,7\%$ ko igoera nabarmena izan du (EAEko batez

bestekoaren berdina), duela urtebeteko $-\%14,4$ ko murrizketaren aldean. Itzulketak $\%5,8$ hazi dira, baina 2020ko aldi berean $-\%5,9$ jaitsi ziren.

Aurrekoaren ondorioz, 2021eko urtarritetik irailera bitartean doikuntzak egin aurretik bildutako zenbateko garbia $\%22,5$ hazi zen (2020an $-\%15,9$ jaitsi zen).

Bizkaian, BEZagatik bildutako zenbateko gordinak (zeharkako bilketa gordinaren $\%69,7$ inguru) $\%22,1$ egin du gora urteko lehen bederatzi hilabeteetan. Horrekin batera, itzulketak $\%5,6$ igo dira, eta, doikuntzak egin aurretik, bilketa garbiak $\%27,4$ egin du gora, 2020ko aldi berean $-\%17,3$ egin baitzuen behera.

Zenbaki absolutuetan, kudeaketa propioaren ondoriozko BEZaren bilketa garbian, lurralde historikoen artean doikuntzak egin aurretik, 2020an baino 489,6 milioi gehiago jaso dira (2020an BEZaren kontzeptuarengatik 374,0 milioi galdu ziren, 2019. urtean lortutakoarekin alderatuta).

Bizkaiak 730,3 milioi euro ordaindu dizkie beste foru aldundiei 2021eko lehenengo bederatzi hilabeteetan, BEZaren doikuntzengatik. Ordainketa horrek 2020an baino $\%37,1$ eta 197,6 milioi euro gehiagoko igoera handia ekarri du; izan ere, maiatzean BEZagatik sartutako 400 milioi eurotik gora doitu dira, 2019ko ekitaldiko akta bakarrei buruz gainerako zerga-administrazioekin egindako akordioei dagozkienak. Hori guztia kontuan hartuta, bilketa garbi doituak $\%23,3$ hazi da, eta 2020ko urtarritetik irailera bitartean $-\%19,4$ jaitsi zen.

Kudeaketa propioko zerga bereziengatik Bizkaian egindako doikuntzen aurreko bilketa garbia $\%12,6$ hazi da 2021eko irailera arte, eta duela urtebete $-\%12,5$ jaitsi zen. Haren osagai nagusia, Hidrokarburoen gaineko Zerga, urte arteko $\%15,6$ hazi da, petrolioaren prezioaren igoeragatik eta jardueraren berraktibazioagatik, negozio asko guztiz edo zati batez geldiarazita egon ziren bitartean.

Tabako-lanen gaineko zergak ez du igotzen eta mantentzen 2020ko irailean hasitako bilakaera negatiboa, urte arteko bilketa $-\%1,1$ jaitsi baitzen urte horretan. 2021eko lehenengo bederatzi hilabeteetan, doikuntzak egin aurretik bildutako zenbateko garbiak $-\%9,4$ egin zuen behera, aurreko urtearekin alderatuta.

Gainerako lurraldeekiko doikuntzak egin ostean (452,1 milioi euroko ordainketarekin eta urte arteko $\%17,9$ ko hazkunde garrantzitsuarekin), Bizkaian zerga bereziengatik bilketa garbi doituak apirilera arte $\%9,3$ hazi da (2020an $-\%13,0$ gutxitu zen).

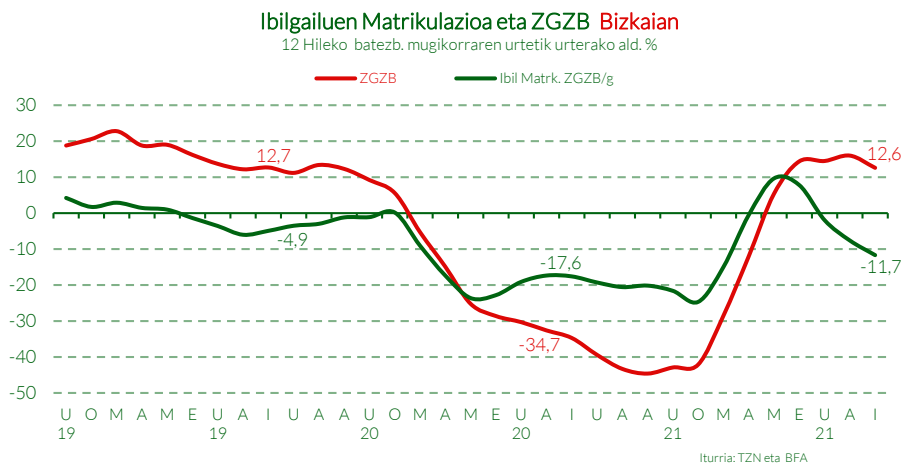
Pandemiak jardueran eta kontsumoan dituen ondorioek automobilaren sektorea oztopatzen jarraitzen dute Bizkaian. Mikrotxipen horniduraren krisia eta diesela eta gasolina 2035ean amaitzeko Europako Batzordeak egindako proposamenak ez dira lagungarriak egoera hobetzeko, ibilgailu elektrikoaren eta hidrogeno-ibilgailuen aldeko apustuan. Hala, 2021eko irailera arte, matrikulazioaren gaineko zergari lotutako 12.675 ibilgailu matrikulatu ziren (turismoak eta motozikletak), 2020ko aldi berean baino 2.057 gutxiago, hau da, urte arteko $-\%14,0$ ko atzerakada.

Matrikulazioek behera egin badute ere, zenbait garraiobideren gaineko zerga bereziaren bilketak oraingoz ez du eraginik izan, eta nabarmen hobetu dira urteko lehen bederatzi hilabeteetako datuak; urtetik urterako $\%40,9$ ko igoera izan du, eta 2,4 milioi euro gehiago

bildu ditu kopuru absolututan. 2020ko aldi berean, zenbait garraiobideren gaineko zerga bereziak 5,1 milioi euro galdu zituen, eta 2019. urtearekin alderatuta, $-\%46,5$.

Zeharkako tributazioaren gainerako figuren artean, 2021eko irailera arte, nabarmentzekoa da Ondare Eskualdaketen gaineko Zergan izandako $\%37,0$ ko igoera, kostu bidezko transmisioen modalitatean, baina 2020ko aldi berean $-\%26,3$ jaitsi zen, eta horrek berretsiz egiten du erabilitako etxebizitzaren merkatua berraktibatu egin dela.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Ekitaldi honen itxierari eta hurrengo urteko zerga itunduen ondoriozko diru-sarreraren aurreikuspenari begira, diru-bilketa nabarmen hobetzea aurreikusten da, jarduera ekonomikoaren eta enpleguaren susperraldi handian oinarrituta. Hobekuntza hori nabarmenagoa izan da aurtengo bigarren hiruhilekotik aurrera, eta datorren urtearen erdialdean pandemiaren aurreko mailetara itzuliko dela aurreikusten da.

Testuinguru horretan, LHEK-k urrian egin du ekitaldi honen itxierako bilketaren behin-behineko kalkulua. Hala, 2021erako, pandemiak 2020. urtean eragindako gainbeheraren ondoren ($-\%10,9$), espero da zerga itunduengatik bilduko den diru-kopuruak $\%11,7$ egingo duela gora Bizkaian, EAE osoan bezala.

2022ari begira, Bizkaiko Aurrekontu Orokorren aurkezpenean azpimarratu da horiek izan behar dutela pandemiak hain kaltetu duen jardueraren berreskurapena bultzatzeko tresna. Hala, helburu nagusiak ekonomia suspertzea eta enplegurako laguntza dira. Era berean, dagoeneko abian jarritako eta lurraldeak behar dituen trantsizioei aurre egitea helburu duten proiektuen garapenean aurrera egin beharko da, batez ere mugikortasunari, ingurune digitalari eta energiari buruzkoei dagokienez.

Aurrekontuko ekintzak gauzatzeko, 2022an 8.386,9 milioi euroko diru-sarrerak aurreikusten dira zerga itunduen bidez bilduko direlako (diru-sarrera guztien $\%95,3$, gutxi gorabehera). Hala, 2022ko aurrekontuak zerga-sarrerak $\%14,2$ igotzea jasotzen du, 2021eko aurrekontuetan zenbatetsi zenarekin alderatuta.

2021ean, zerga-neurri batzuk hartu dira, zalantzarik gabe 2022ko ekitaldian zerga-bilketan eragina izango dutenak. Hauek dira garrantzitsuenak:

- EAEn, lan-etekinengatiko atxikipen-taularen deflatazioa %1,5koa da.
-
- Bizkaian, sozietateen gaineko zergari eta PFEZari dagokienez, kenkari bat ezarri da 2020. eta 2021. urteetan ondasunen eta zerbitzu-prestazioen entrega dokumentatzen duten eta BFaren egoitza elektronikoan eragiketa ekonomikoen liburu bat eramateko betebeharra betetzen duten erregistroen trazabilitatea eta bortxaezintasuna bermatzen dituen sistema informatikoa ezartzea sustatzeko.
-
- Zerga itundu berrien bilketan duen eragina; finantza-transakzioen gaineko zerga eta zenbait zerbitzu digitalen gaineko zerga.

Zerga Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald.% /urtarrila-iraila

Adierazkariak

(datu osoa)	Bizkaia		Ara./Álav.+Gipuzkoa		Lurralde Erkidea	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Lanaren Etekinen Atxik.	0,8	5,3	0,8	7,6	0,2	6,6
Kapitalaren Etekinen eta Ondare-irabazien Atxik.	7,1	42,4	1,7	3,5	-15,8	19,5
Zuzeneko Zergak	-15,6	17,4	-5,9	11,2	-4,9	14,8
BEZ. Kudeaketa Propioa / Barruko Eragiketak	-13,9	21,3	-10,2	6,6	-10,6	7,9
Ondare Eskualdaketak eta Egintza Jr. Dokumen.	-28,6	35,7	-14,7	34,8	d.g	d.g
Zenbat Garraibide gaineko Zerga	-45,1	41,8	-47,9	59,1	d.g	d.g
Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziak. Kude. Propioa	-12,3	12,4	-11,9	-6,1	-13,0	6,2
Zeharkako Zergak. Kudeaketa Propioa	-13,7	19,1	-10,7	6,5	-14,0	13,1
Zergak Itunduak. Kudeaketa Propioa	-14,8	18,4	-8,1	9,4	-9,6	14,1
Egindako diru-itzulketak. Kudeaketa Propioa	-6,3	4,5	7,5	-3,1	d.g	d.g

* Lurralde Erkidean, barruko eragiketen BEZa izan ezik, adierazleak zenbateko garbietan adierazi dira

Ohar Metodologikoa

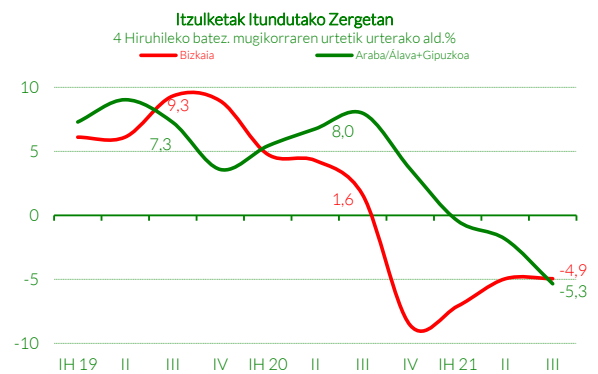
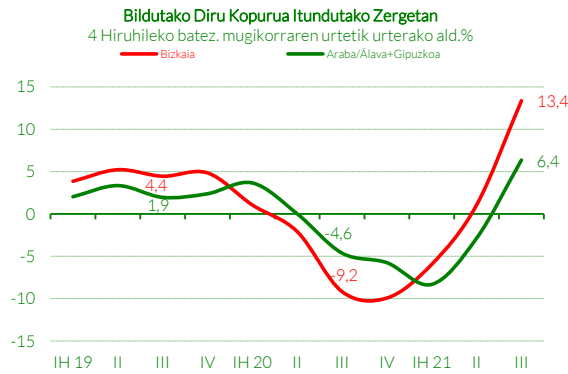
Aurkakoa adierazten ez den bitartean, zerga-adierazleak zenbateko osoetan adierazi dira, eta kudeaketa propioari dagozkio. Kudeaketa propioa lurralde-eremu bakoitzean eskuratutako diru-sarrerak dira, betiere finantza-akordioetan oinarritutako lurraldeen arteko banaketak egin aurretik.

Beraz, Koefiziente Horizontalei begira egindako BEZaren barruko berratzikipena eta Zbak nahiz modu berean banatuta Estatuarekin egindako Doikuntzak ere salbuetsita geratuko dira.

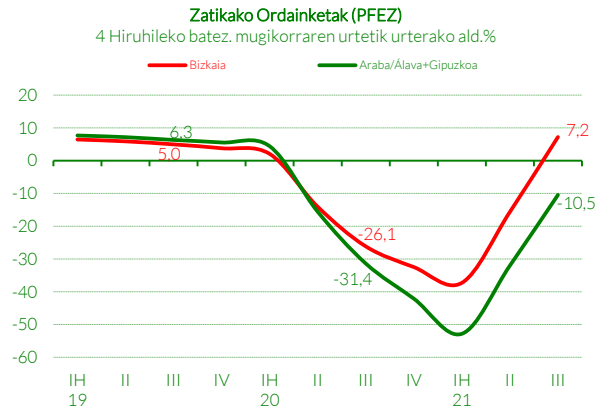
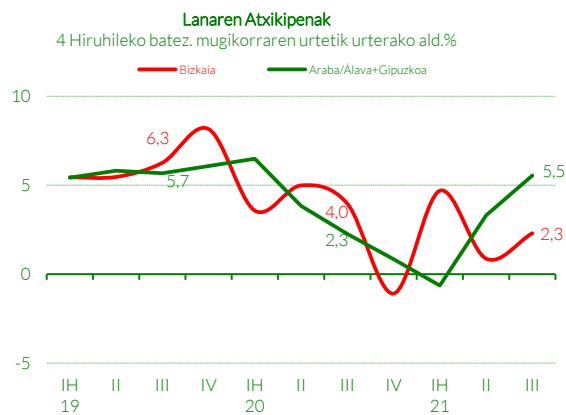
Adierazleen aukera horren ideia nagusia hazkunde izendatua eta Itun Ekonomikoaren konexio-puntuetan oinarritzen den zerga-oinarriaren euskarriaren jarraipena garatzea da.

Ekonomi Ihardueraren Fisko Adierazkarien Laburpen Grafikoa

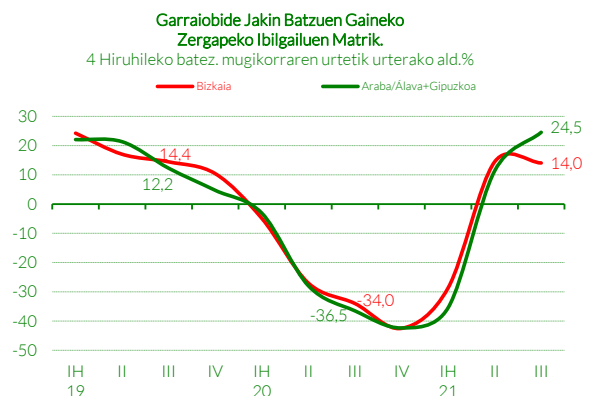
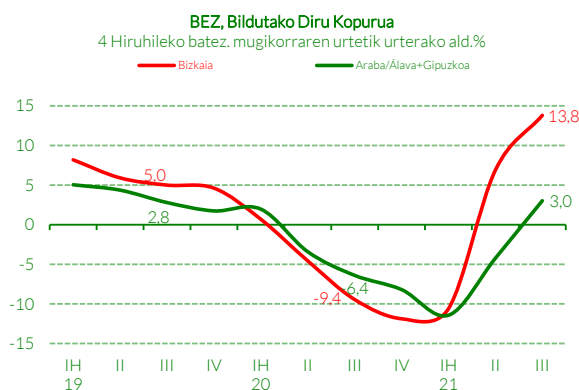
Zerga Diru-sarrera Orokorrak

Zuzeneko zergen Diru-sarrerak

Zeharkako zergen Diru-sarrerak

Datu osoak

Legezko Gordailua BI-1531-98

Argitalpena: BIZKAIKO FORU ALDUNDIA – Ogasun eta Finantza Saila

Errediakzioa, diseinu grafikoa eta infografía: EKONOMI AHOLKULARITZA ZERBITZUA

Argitalpen-itxiera: 2021eko abenduaren 10ean

Aldizkari honetan azaltzen diren iritziek ez dituzte adierazten inolaz ere Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza-organoen iritzia.